O Plan Xeral de Atención á Diversidade

CFR FERROL centro de formación e recursos

Alberto Veleiro Vidal

13-06-2024

Atención á diversidade

- Conxunto de medidas e accións deseñadas coa finalidade de adecuar a resposta educativa ás diferentes características, potencialidades, ritmos e preferencias de aprendizaxe, motivacións e intereses, e situacións sociais e culturais de todo o alumnado.
- As actuacións, estratexias e/ou programas destinados a proporcionar unha resposta axustada ás necesidades educativas do alumnado. Estas medidas clasifícanse en ordinarias e extraordinarias e estarán recollidas no Plan xeral de atención á diversidade e nas concrecións anuais do dito plan.

PXAD

En consecuencia, no Plan xeral de atención á diversidade deben facerse explícitas as circunstancias do centro docente, o xeito de entender e de atender as singularidades de cada alumna e de cada alumno, o conxunto de medidas e/ou programas con que conta para facer realidade a equidade en contextos metodolóxicos inclusivos, a optimización na distribución e/ou organización dos recursos, o compromiso de asesoramento e de colaboración coas familias e as formas de realizar o seguimento e a avaliación de todos os seus plans, proxectos e/ou programas.

O proceso de elaboración

Departamentos

CCP

D.O.

Claustro

Consello Escolar

Equipos Docentes

Obxectivos do Plan

- Adaptar de forma específica a resposta educativa ao alumnado con necesidades educativas especiais.
- Planificar propostas educativas diversificadas de organización, procedementos, metodoloxía e avaliación adaptadas ás necesidades de cada caso.
- Coordinar o desenvolvemento de actividades encamiñadas á inclusión do alumnado.
- Establecer canles de participación e cooperación entre os distintos profesionais do equipo educativo que interveñen co alumnado con necesidades educativas especiais.
- Organizar e coordinar os recursos persoais e materiais do centro cara á mellor eficacia das accións deseñadas.
- Favorecer a participación dos pais e nais e implicalos no proceso educativo dos seus fillos.
- Promover a colaboración e coordinación con profesionais e institucións externas ao centro.

Obxectivos na elaboración do PXAD

- Analizar o contexto do centro no relativo á atención á diversidade
- Analizar a práctica que estamos a desenvolver
- Regular e mellorar as medidas que nos parecen axeitadas
- Facer propostas de novas actuacións para os aspectos que deben mellorarse
- Axeitar o plan á normativa (Orde 8 setembro)

Xustificación baseada no contexto

Xustificación baseada no contexto

CEIP Plurilingüe Sofía Casanova
Vilaboa - Culleredo

Xustificación baseada no contexto

- Alumnado de procedencia diversa
  - Familias do contorno
  - Familias da cidade
  - Familias doutras bisbarras
  - Alumnado procedente do estranxeiro

- Alta mobilidade:
  - 1 de cada 5 alumnos que comezan a escolaridade trasládanse a outros centros
  - 1 de cada 5 alumnos que rematan a escolaridade incorporáronse ao longo de Infantil ou Primaria.

Xustificación baseada no contexto

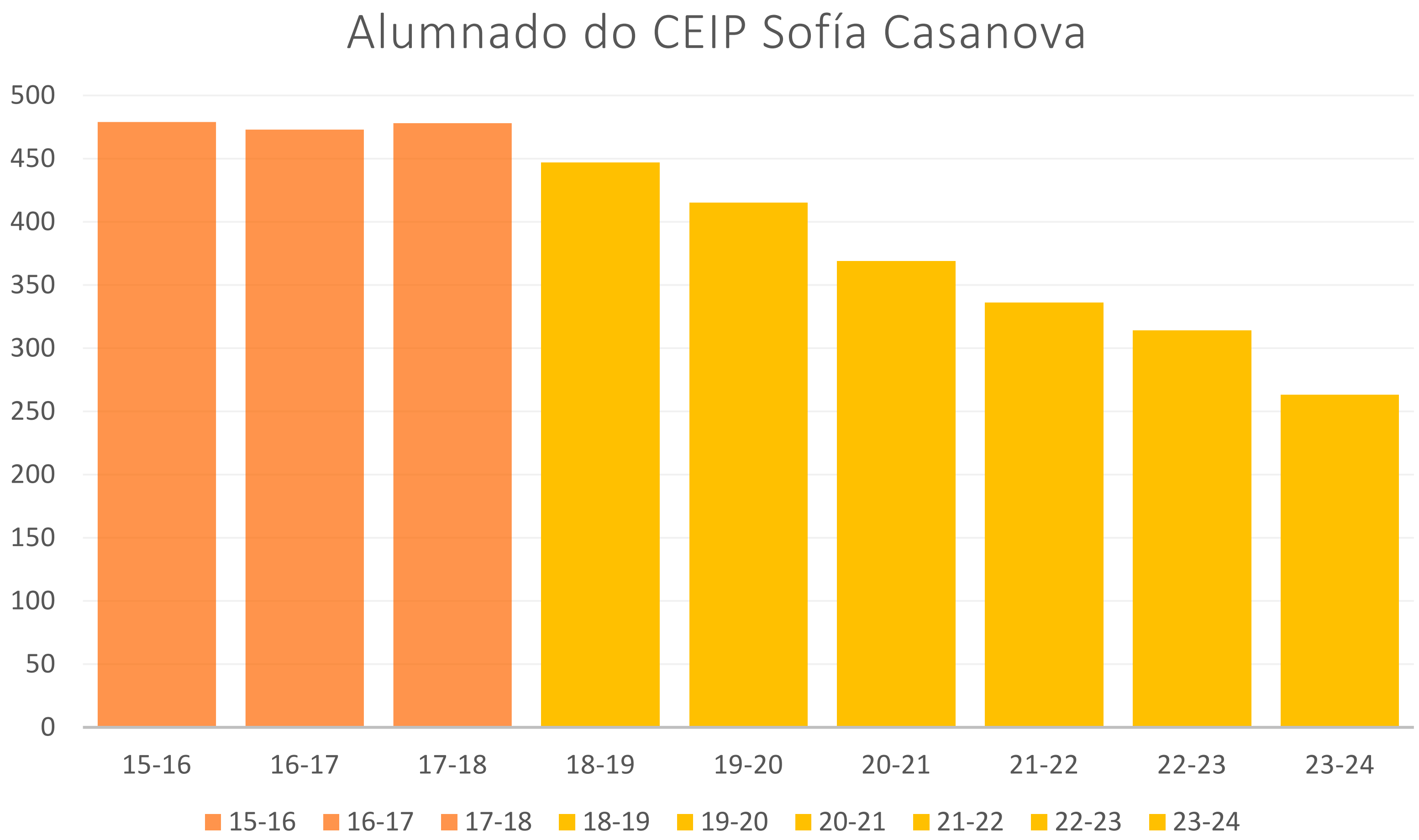

Xustificación baseada no contexto

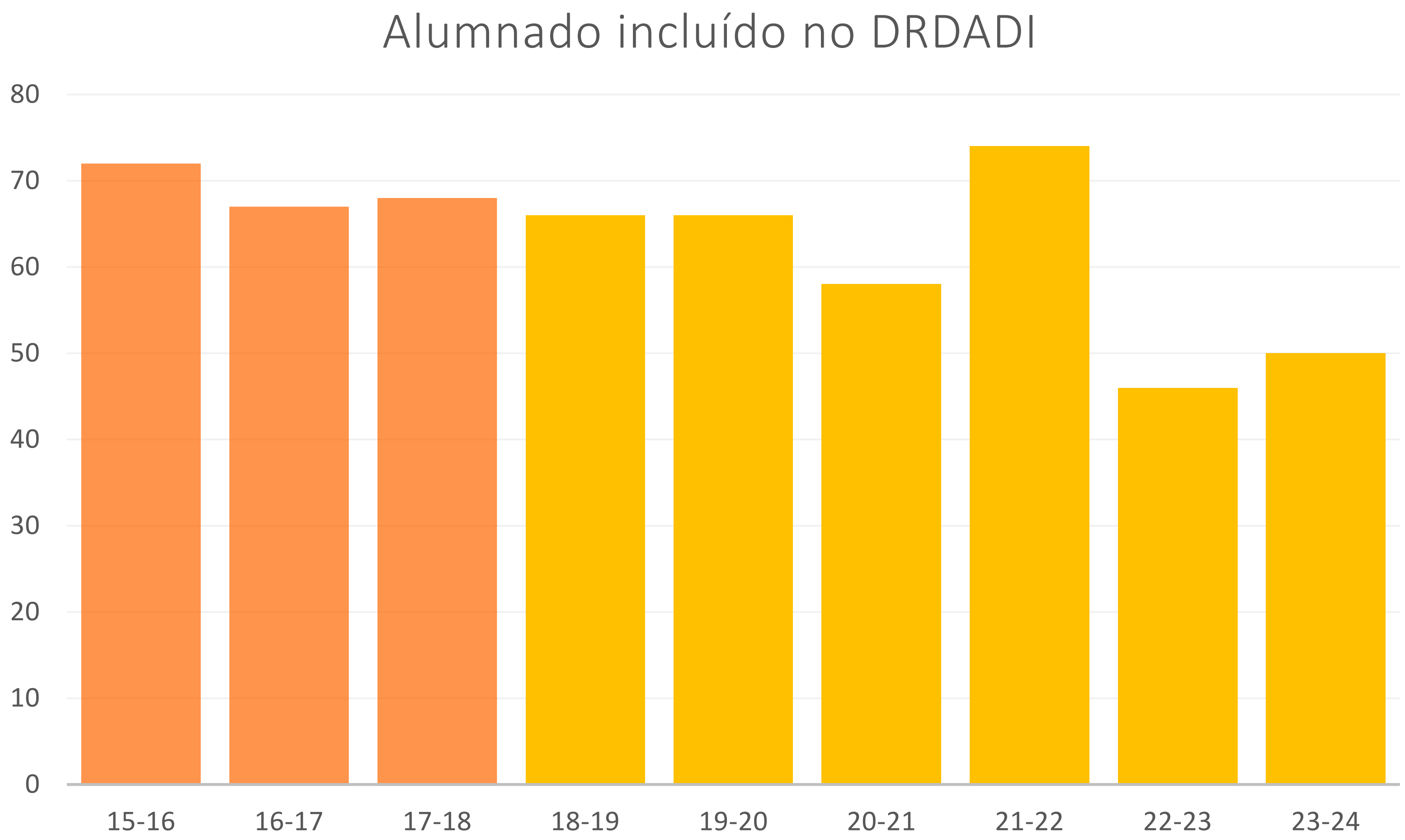

Xustificación baseada no contexto

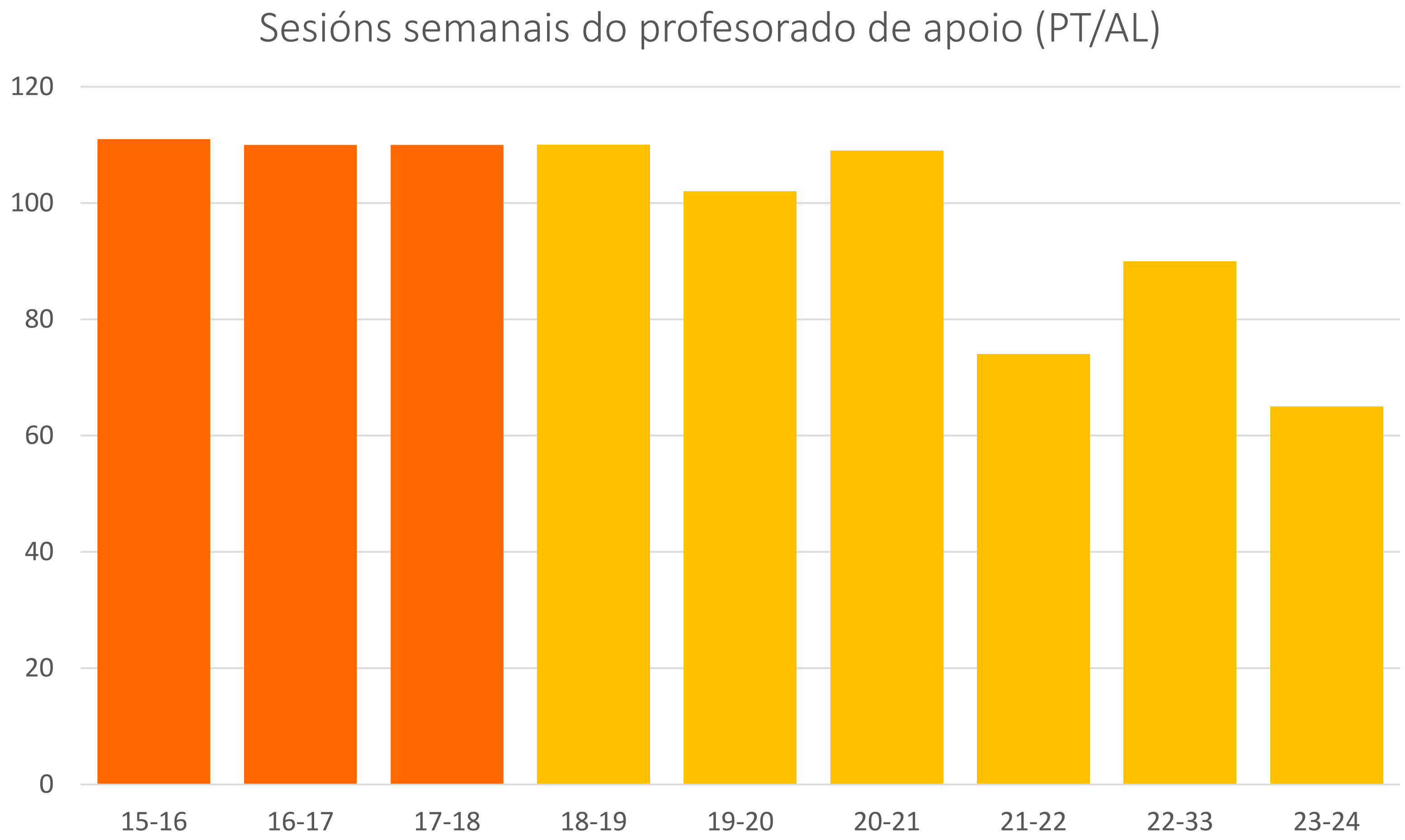

Xustificación baseada no contexto

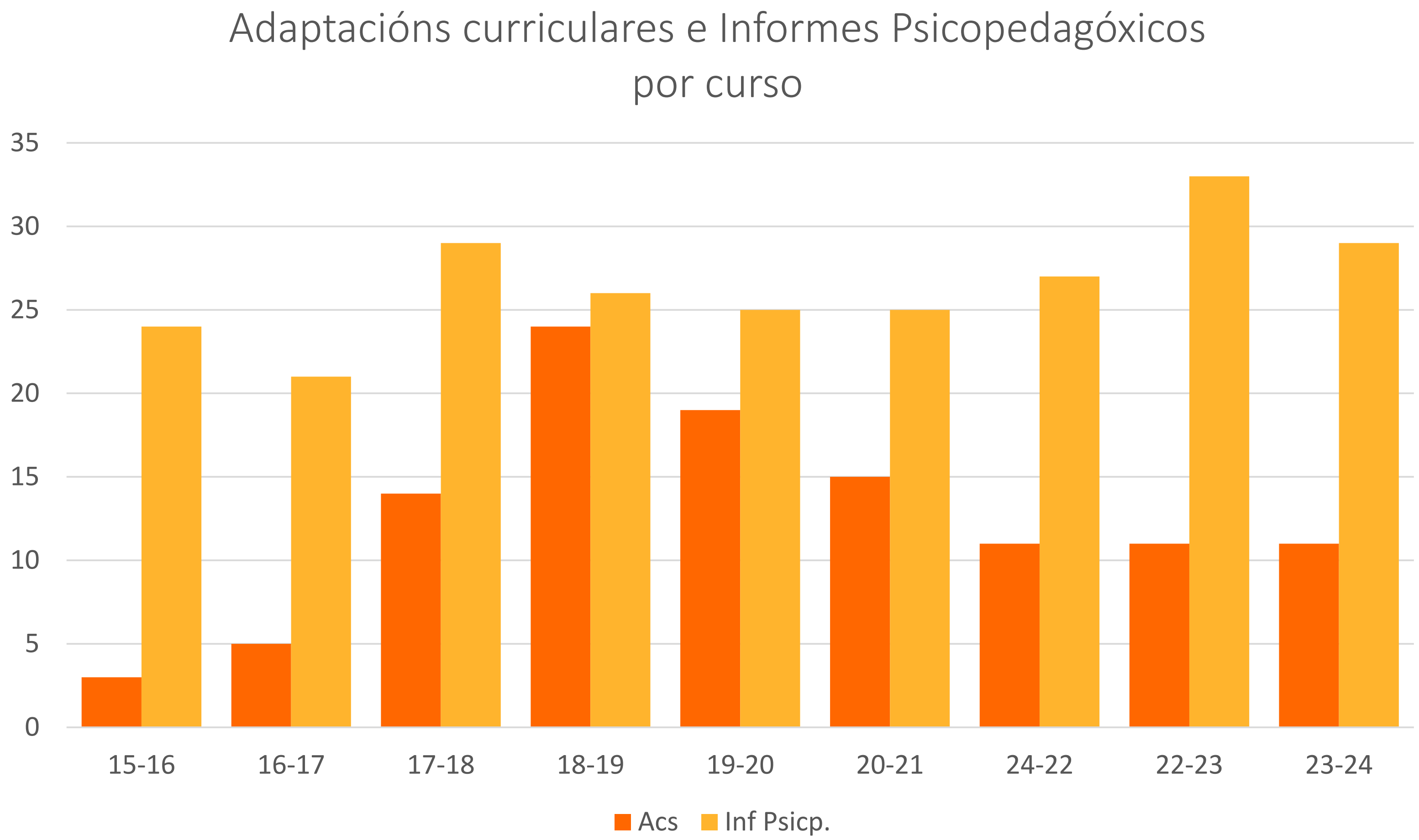

Xustificación baseada no contexto

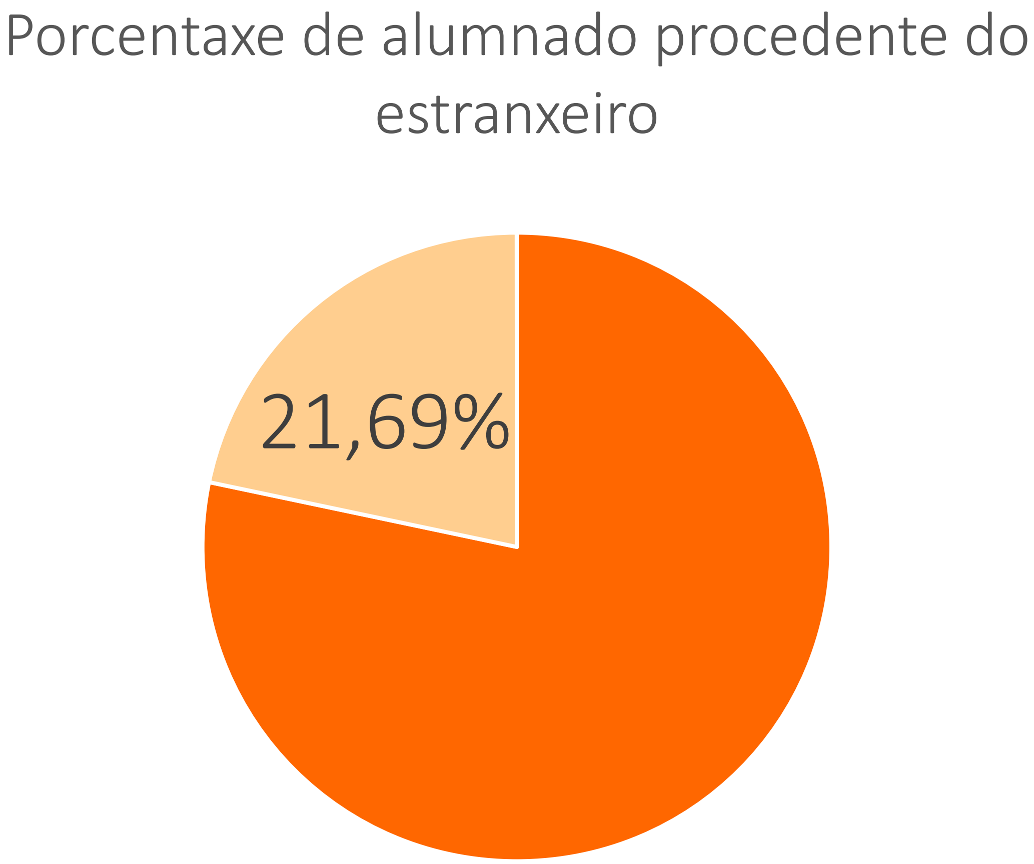

Curso 2023-2024

Xustificación baseada no contexto

Porcentaxe do alumnado procedente do estranxeiro con medidas de atención á diversidade adoptadas

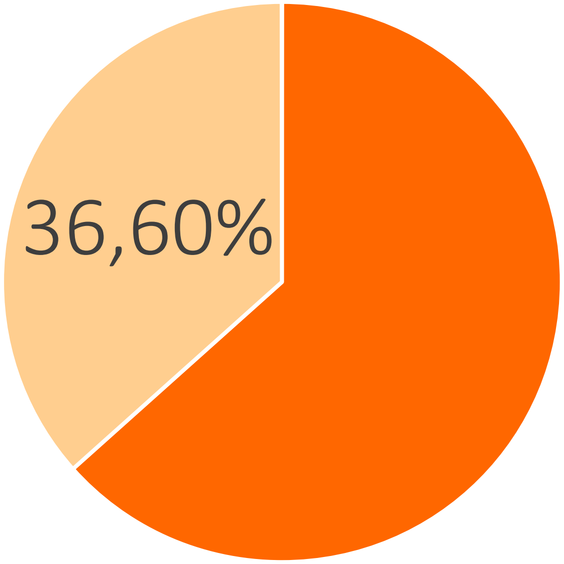

Curso 2023-2024

A diversidade

A diversidade

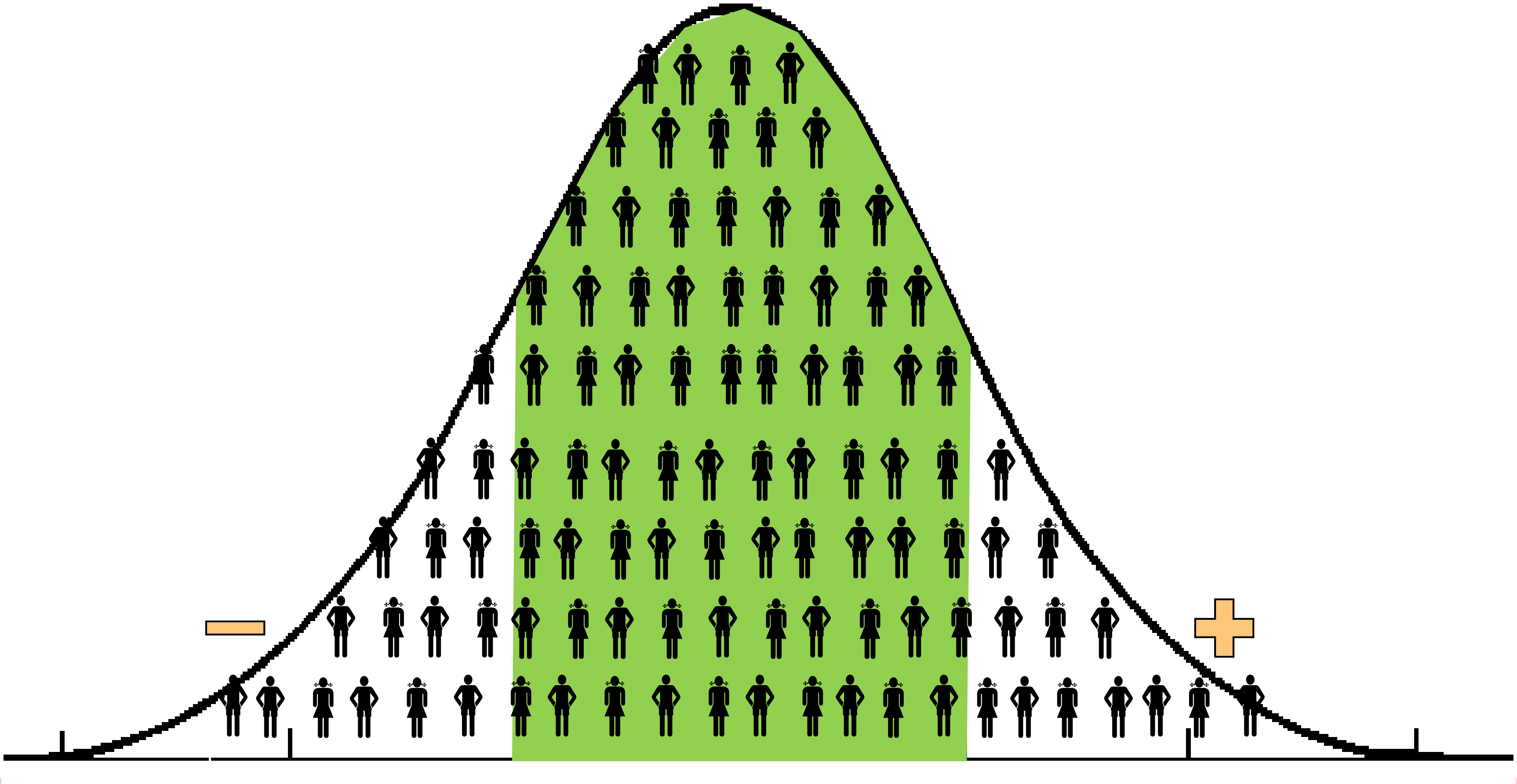

RTI (resposta á intervención)

Planificación da atención educativa para dar resposta ás necesidades de todo o alumnado en función da intensidade das medidas e apoios a partir de tres compoñentes básicos:

1. Proporcionar a todo o alumnado unha atención educativa de calidade universal.
2. Establecer un sistema de avaliación universal que permita a identificación precoz das necesidades específicas de apoio educativo do alumnado.
3. Avaliar a eficacia da intervención en función do progreso do alumnado co obxectivo de introducir modificacións para mellorar a calidade da proposta pedagóxica, establecendo diferentes graos de intervención en función da resposta do alumnado.

RTI (resposta á intervención)

Reforzo Educativo Específico, Adaptación do Currículo

- Avaliación e Informe Psicopedagóxico
- Constatación de n.e.e. / n.e.a.e.
- Intervención individual ou en moi pequeno grupo
- PT - AL

Instrución ordinaria e Reforzo Educativo

RTI (resposta á intervención)

Reforzo Educativo Específico, Adaptación do Currículo

- Alumnado con mala resposta á intervención educativa ordinaria
- É máis numeroso
- Está nunha situación de risco

Instrución ordinaria e Reforzo Educativo

RTI (resposta á intervención)

Nivel 3: Reforzo Educativo Específico, Adaptación do Currículo

Nivel 2: Reforzo Educativo adicional

Nivel 1: Instrución ordinaria e Reforzo Educativo

RTI (resposta á intervención)

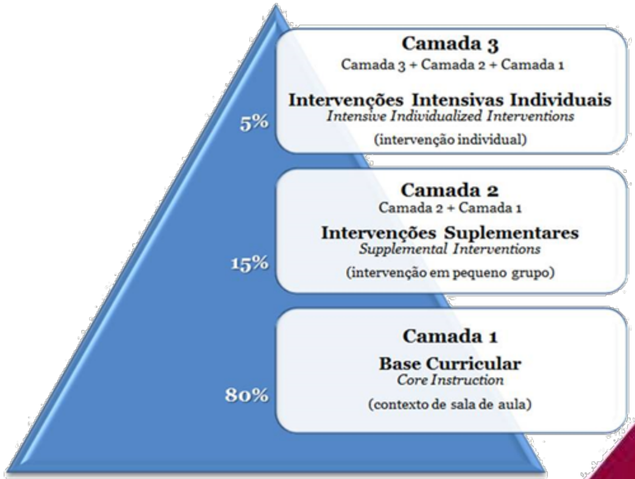

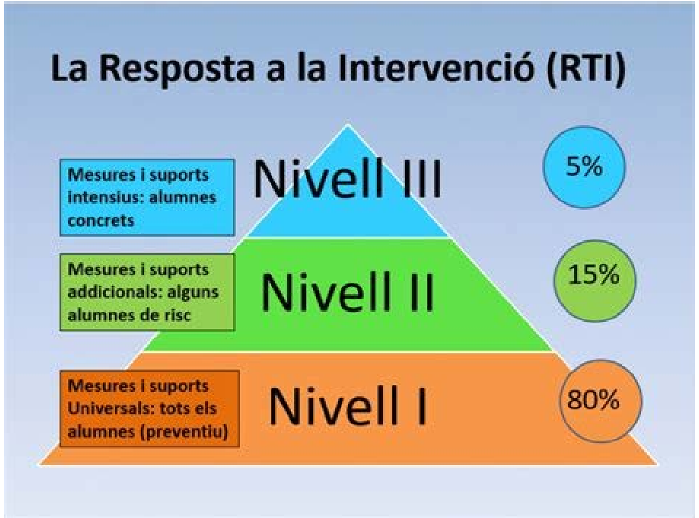

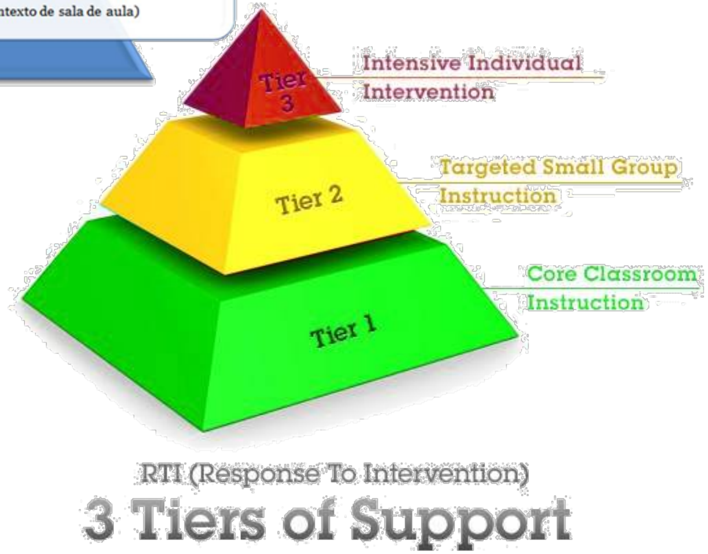

Intervencións de apoio (RTI)

- En pequeno grupo
- Centrado nas actividades curriculares ordinarias
- Dirixido ás aprendizaxes instrumentais (especialmente na lecto-escritura e no cálculo)
- Impartido por profesorado que non precisa ser PT / AL
- Pode ser na aula ordinaria ou noutro espazo
- Non son un desdobre!

Identificación e valoración das necesidades

Alumnado que comeza o 2º Ciclo da E. Infantil

- Cuestionario familiar sobre o desenvolvemento infantil
- Entrevista Familiar Inicial
- Ficha de control sobre avaliación inicial de necesidades educativas especiais
- Probas de cribado sobre o desenvolvemento da linguaxe (expresiva/comprensiva)

Cuestionario familiar sobre o desenvolvemento infantil

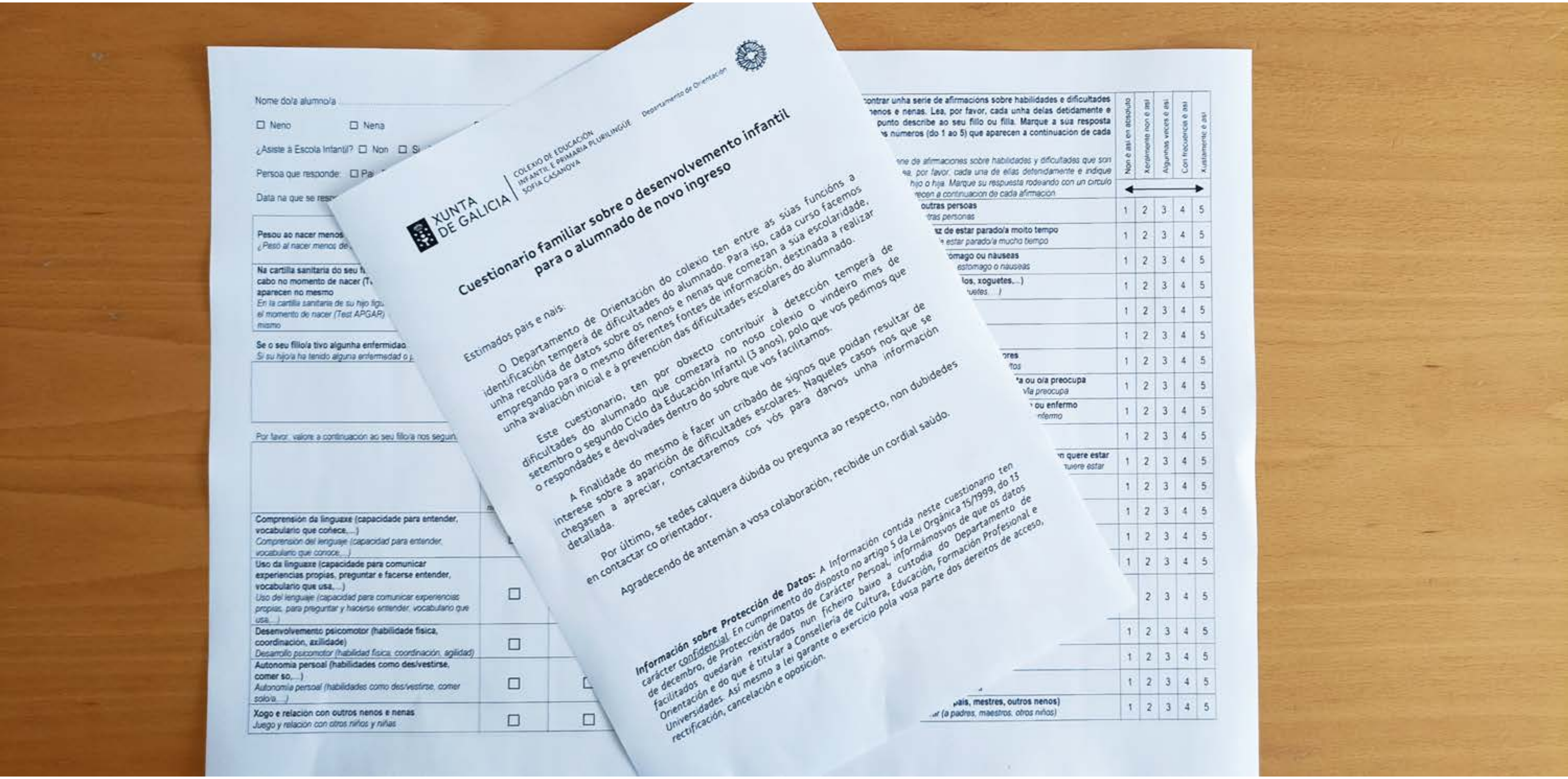

Cuestionario familiar sobre o desenvolvemento infantil

Se o seu fillo/a tivo algunha enfermidade ou problema de saúde relevante, por favor descríbao:
Si su hijo/a ha tenido alguna enfermedad o problema de salud relevante, por favor descríbalo:

Por favor, valore a continuación ao seu fillo/a nos seguintes aspectos:

	É semellante ao de outros nenos e nenas da súa idade *Es similar al de otros niños y niñas de su edad*	**Creo que ten algunhas dificultades neste aspecto** *Creo que tiene algunas dificultades en este aspecto*	**Creo que ten problemas neste aspecto** *Creo que tiene problemas en este aspecto*
Comprensión da linguaxe (capacidade para entender, vocabulario que coñece,...) *Comprensión del lenguaje (capacidad para entender, vocabulario que conoce,...)*	☐	☐	☐
Uso da linguaxe (capacidade para comunicar experiencias propias, preguntar e facerse entender, vocabulario que usa,...) *Uso del lenguaje (capacidad para comunicar experiencias propias, para preguntar y hacerse entender, vocabulario que usa,...)*	☐	☐	☐
Desenvolvemento psicomotor (habilidade física, coordinación, axilidade) *Desarrollo psicomotor (habilidad física, coordinación, agilidad)*	☐	☐	☐
Autonomía persoal (habilidades como des/vestirse, comer so,...) *Autonomía persoal (habilidades como des/vestirse, comer solo/a,...)*	☐	☐	☐
Xogo e relación con outros nenos e nenas *Juego y relación con otros niños y niñas*	☐	☐	☐

A continuación, vai encontrar unha serie de afirmacións sobre habilidades e dificultades que son habituais nos nenos e nenas. Lea, por favor, cada unha delas detidamente e indique despois ata que punto describe ao seu fillo ou filla. Marque a súa resposta rodeando cun círculo un dos números (do 1 ao 5) que aparecen a continuación de cada afirmación. *A continuación, encontrará una serie de afirmaciones sobre habilidades y dificultades que son habituales en los niños y niñas. Lea, por favor, cada una de ellas detenidamente e indique luego hasta qué punto describe a su hijo o hija. Marque su respuesta rodeando con un círculo uno de los números (de 1 a 5) que aparecen a continuación de cada afirmación.*	Non é así en absoluto	Xeralmente non é así	Algunhas veces é así	Con frecuencia é así	Xustamente é así
	◄				►
1. Ten en conta os sentimentos das outras persoas *Tiene en cuenta los sentimientos de otras personas*	1	2	3	4	5
2. Inquedo/a, demasiado activo/a, incapaz de estar parado/a moito tempo *Inquieto/a, demasiado activo/a, incapaz de estar parado/a mucho tiempo*	1	2	3	4	5
3. Quéixase, a miúdo, de dor de cabeza, estómago ou náuseas *Se queja, con frecuencia, de dolor de cabeza, estómago o náuseas*	1	2	3	4	5
4. Comparte facilmente cos outros nenos (regalos, xoguetes,...) *Comparte fácilmente con otros niños (regalos, juguetes, ...)*	1	2	3	4	5
5. A miúdo colle berrinches ou enfados *Frecuentemente tiene rabietas o mal genio*	1	2	3	4	5
6. É máis ben solitario/a, prefire xogar so/a *Es más bien solitario/a y tiende a jugar solo/a*	1	2	3	4	5
7. Polo xeral é obediente, soe facer o que lle piden os maiores *En general es obediente, suele hacer lo que le piden los adultos*	1	2	3	4	5
8. Agóbiase ou asústase facilmente. Calquera cousa o/a asusta ou o/a preocupa *Se agobia o se asusta fácilmente. Cualquier cosa lo/la asusta o lo/la preocupa*	1	2	3	4	5
9. Ofrece axuda ou consolo cando ve a alguén ferido, disgustado ou enfermo *Ofrece ayuda o consuelo cuando ve a alguien herido, disgustado, o enfermo*	1	2	3	4	5
10. Está continuamente movéndose e rebulindo *Está continuamente moviéndose y es revoltoso/a*	1	2	3	4	5
11. Ten, polo menos, un bo amigo ou amiga. Alguén da súa idade con quen quere estar *Tiene, por lo menos, un buen amigo o amiga. Alguien de su edad con quien quiere estar*	1	2	3	4	5

Entrevista familiar inicial

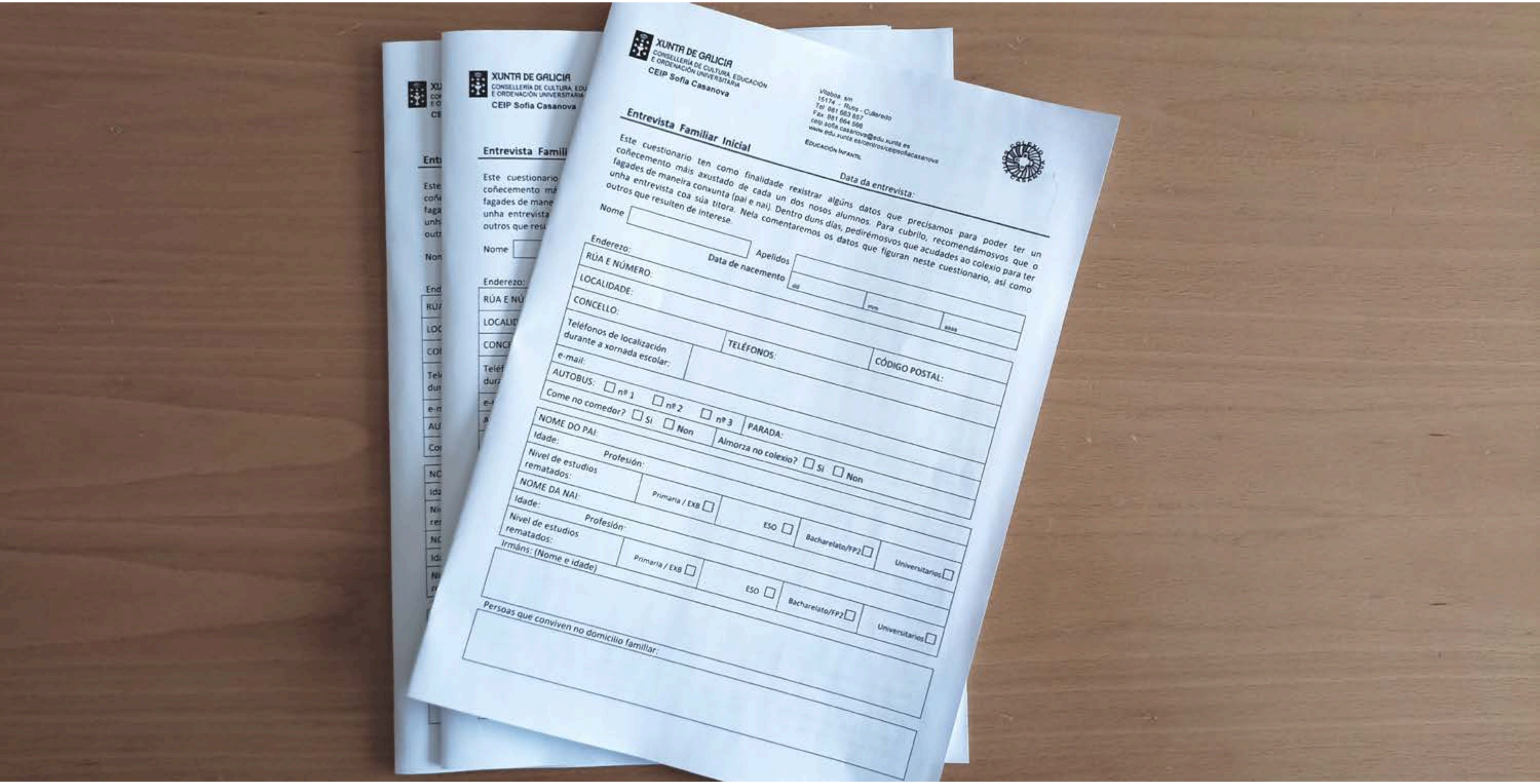

Entrevista familiar inicial

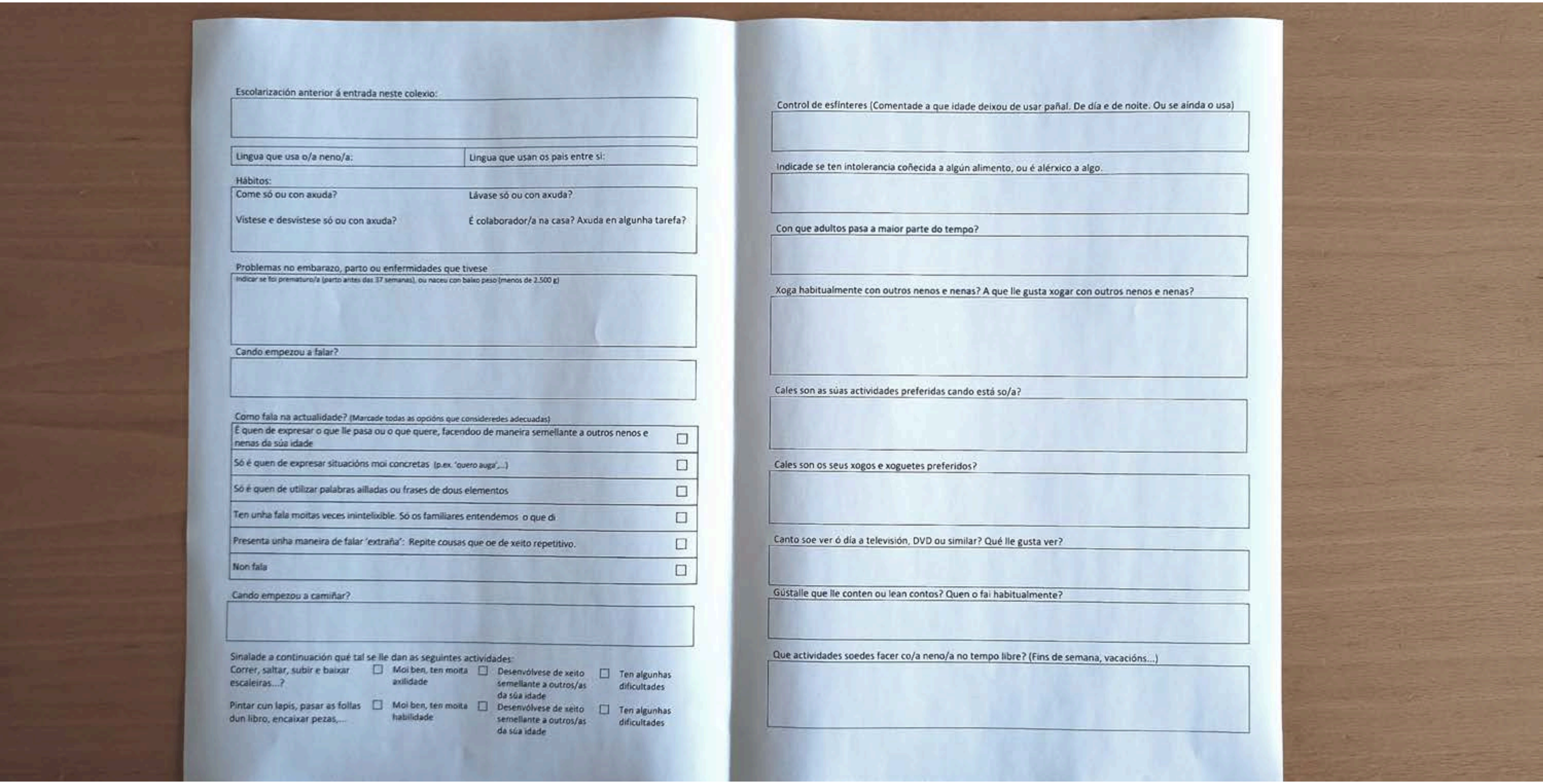

Escolarización anterior á entrada neste colexio:

Lingua que usa o/a neno/a:	Lingua que usan os pais entre si:

Hábitos:

Come só ou con axuda?	Lávase só ou con axuda?
Vístese e desvístese só ou con axuda?	É colaborador/a na casa? Axuda en algunha tarefa?

Problemas no embarazo, parto ou enfermidades que tivese

Indicar se foi prematuro/a (parto antes das 37 semanas), ou naceu con baixo peso (menos de 2.500 g)

Cando empezou a falar?

Como fala na actualidade? (Marcade todas as opcións que consideredes adecuadas)

É quen de expresar o que lle pasa ou o que quere, facendoo de maneira semellante a outros nenos e nenas da súa idade	☐
Só é quen de expresar situacións moi concretas (p.ex. 'quero auga',...)	☐
Só é quen de utilizar palabras illadas ou frases de dous elementos	☐
Ten unha fala moitas veces inintelixible. Só os familiares entendemos o que di	☐
Presenta unha maneira de falar 'extraña': Repite cousas que oe de xeito repetitivo.	☐
Non fala	☐

Cando empezou a camiñar?

Sinalade a continuación qué tal se lle dan as seguintes actividades:

Correr, saltar, subir e baixar escaleiras...?	☐ Moi ben, ten moita axilidade	☐ Desenvólvese de xeito semellante a outros/as da súa idade	☐ Ten algunhas dificultades
Pintar cun lapis, pasar as follas dun libro, encaixar pezas,...	☐ Moi ben, ten moita habilidade	☐ Desenvólvese de xeito semellante a outros/as da súa idade	☐ Ten algunhas dificultades

Control de esfínteres (Comentade a que idade deixou de usar pañal. De día e de noite. Ou se aínda o usa)

Indicade se ten intolerancia coñecida a algún alimento, ou é alérxico a algo.

Con que adultos pasa a maior parte do tempo?

Xoga habitualmente con outros nenos e nenas? A que lle gusta xogar con outros nenos e nenas?

Cales son as súas actividades preferidas cando está so/a?

Cales son os seus xogos e xoguetes preferidos?

Canto soe ver ó día a televisión, DVD ou similar? Qué lle gusta ver?

Gústalle que lle conten ou lean contos? Quen o fai habitualmente?

Que actividades soedes facer co/a neno/a no tempo libre? (Fins de semana, vacacións...)

Ficha de control sobre avaliación inicial de n.e.e.

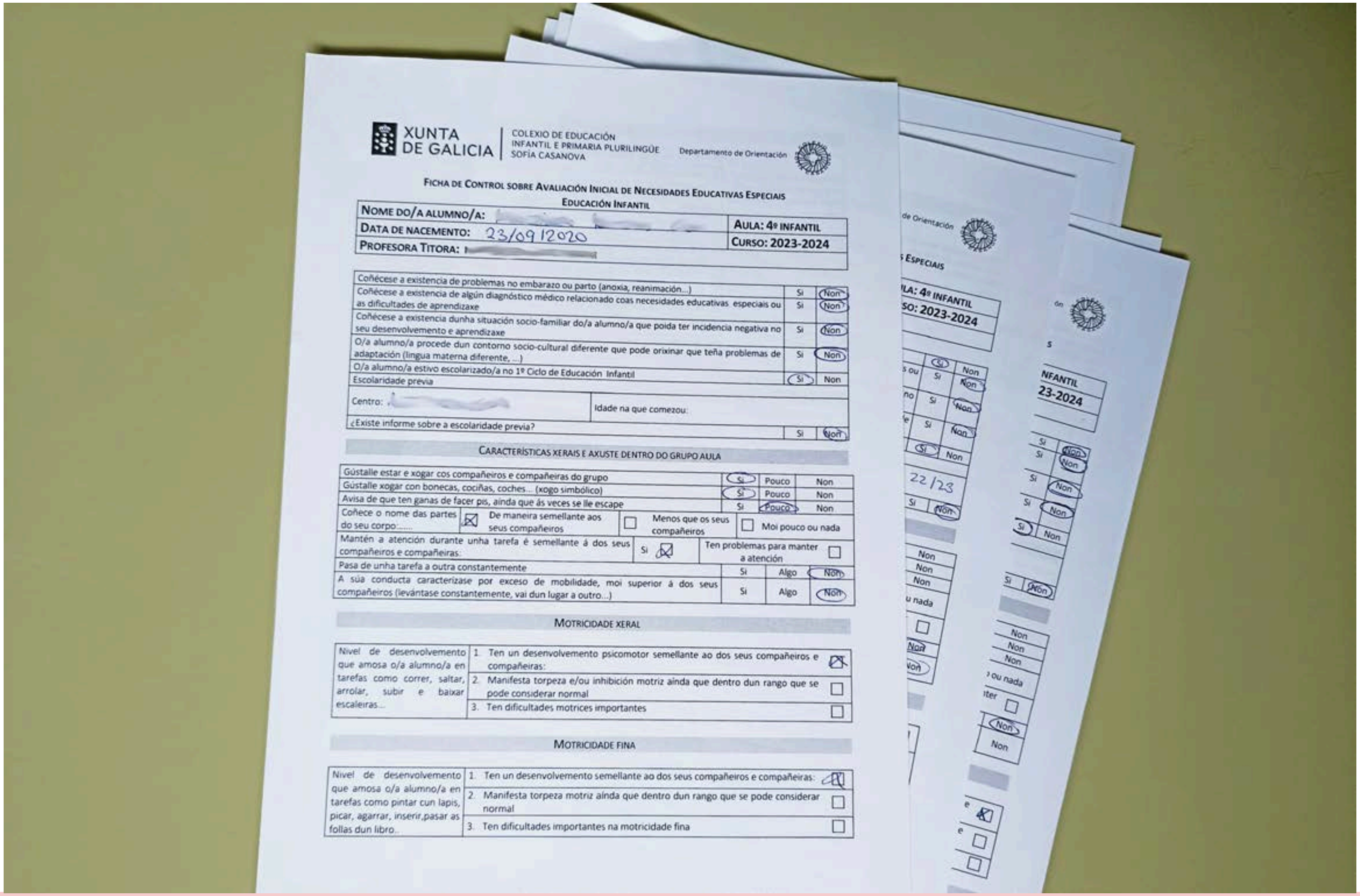

XUNTA DE GALICIA | COLEXIO DE EDUCACIÓN INFANTIL E PRIMARIA PLURILINGÜE SOFÍA CASANOVA — Departamento de Orientación

FICHA DE CONTROL SOBRE AVALIACIÓN INICIAL DE NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS
EDUCACIÓN INFANTIL

NOME DO/A ALUMNO/A: [redacted]	AULA: 4º INFANTIL
DATA DE NACEMENTO: 23/09/2020	CURSO: 2023-2024
PROFESORA TITORA: [redacted]	

Coñécese a existencia de problemas no embarazo ou parto (anoxia, reanimación...)	Si	Non
Coñécese a existencia de algún diagnóstico médico relacionado coas necesidades educativas especiais ou as dificultades de aprendizaxe	Si	Non
Coñécese a existencia dunha situación socio-familiar do/a alumno/a que poida ter incidencia negativa no seu desenvolvemento e aprendizaxe	Si	Non
O/a alumno/a procede dun contorno socio-cultural diferente que pode orixinar que teña problemas de adaptación (lingua materna diferente, ...)	Si	Non
O/a alumno/a estivo escolarizado/a no 1º Ciclo de Educación Infantil	Si	Non
Escolaridade previa		
Centro: [redacted]	Idade na que comezou:	
¿Existe informe sobre a escolaridade previa?	Si	Non

CARACTERÍSTICAS XERAIS E AXUSTE DENTRO DO GRUPO AULA

Gústalle estar e xogar cos compañeiros e compañeiras do grupo	Si	Pouco	Non
Gústalle xogar con bonecas, cociñas, coches... (xogo simbólico)	Si	Pouco	Non
Avisa de que ten ganas de facer pis, aínda que ás veces se lle escape	Si	Pouco	Non
Coñece o nome das partes do seu corpo:......	De maneira semellante aos seus compañeiros	Menos que os seus compañeiros	Moi pouco ou nada
Mantén a atención durante unha tarefa é semellante á dos seus compañeiros e compañeiras:	Si	Ten problemas para manter a atención	
Pasa de unha tarefa a outra constantemente	Si	Algo	Non
A súa conducta caracterízase por exceso de mobilidade, moi superior á dos seus compañeiros (levántase constantemente, vai dun lugar a outro...)	Si	Algo	Non

MOTRICIDADE XERAL

Nivel de desenvolvemento que amosa o/a alumno/a en tarefas como correr, saltar, arrolar, subir e baixar escaleiras...	1. Ten un desenvolvemento psicomotor semellante ao dos seus compañeiros e compañeiras:
	2. Manifesta torpeza e/ou inhibición motriz aínda que dentro dun rango que se pode considerar normal
	3. Ten dificultades motrices importantes

MOTRICIDADE FINA

Nivel de desenvolvemento que amosa o/a alumno/a en tarefas como pintar cun lapis, picar, agarrar, inserir,pasar as follas dun libro..	1. Ten un desenvolvemento semellante ao dos seus compañeiros e compañeiras:
	2. Manifesta torpeza motriz aínda que dentro dun rango que se pode considerar normal
	3. Ten dificultades importantes na motricidade fina

Ficha de control sobre avaliación inicial de n.e.e.

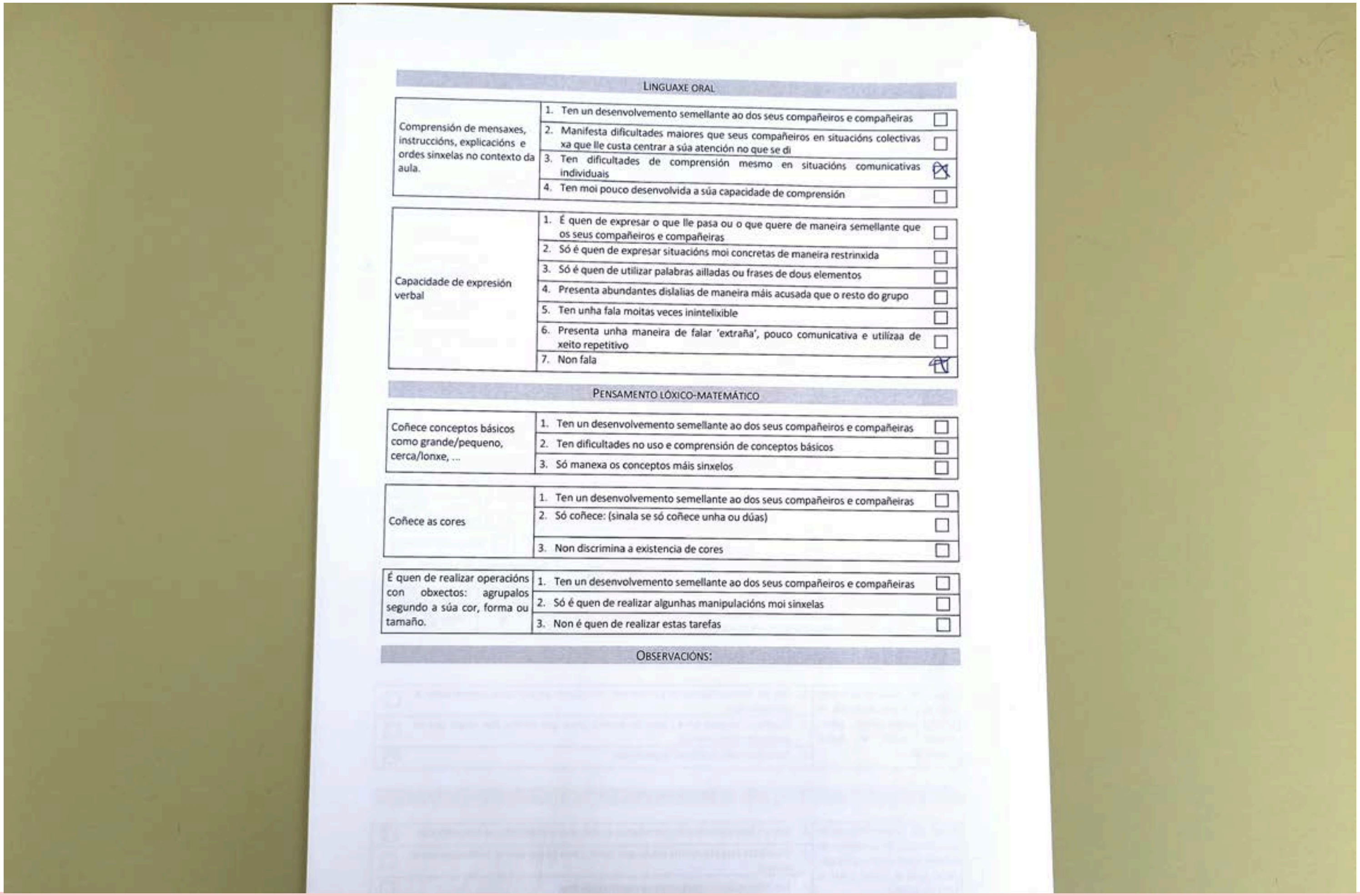

LINGUAXE ORAL

Comprensión de mensaxes, instruccións, explicacións e ordes sinxelas no contexto da aula.	1. Ten un desenvolvemento semellante ao dos seus compañeiros e compañeiras	☐
	2. Manifesta dificultades maiores que seus compañeiros en situacións colectivas xa que lle custa centrar a súa atención no que se di	☐
	3. Ten dificultades de comprensión mesmo en situacións comunicativas individuais	☒
	4. Ten moi pouco desenvolvida a súa capacidade de comprensión	☐
Capacidade de expresión verbal	1. É quen de expresar o que lle pasa ou o que quere de maneira semellante que os seus compañeiros e compañeiras	☐
	2. Só é quen de expresar situacións moi concretas de maneira restrinxida	☐
	3. Só é quen de utilizar palabras ailladas ou frases de dous elementos	☐
	4. Presenta abundantes dislalias de maneira máis acusada que o resto do grupo	☐
	5. Ten unha fala moitas veces inintelixible	☐
	6. Presenta unha maneira de falar 'extraña', pouco comunicativa e utilízaa de xeito repetitivo	☐
	7. Non fala	☒

PENSAMENTO LÓXICO-MATEMÁTICO

Coñece conceptos básicos como grande/pequeno, cerca/lonxe, ...	1. Ten un desenvolvemento semellante ao dos seus compañeiros e compañeiras	☐
	2. Ten dificultades no uso e comprensión de conceptos básicos	☐
	3. Só manexa os conceptos máis sinxelos	☐
Coñece as cores	1. Ten un desenvolvemento semellante ao dos seus compañeiros e compañeiras	☐
	2. Só coñece: (sinala se só coñece unha ou dúas)	☐
	3. Non discrimina a existencia de cores	☐
É quen de realizar operacións con obxectos: agrupalos segundo a súa cor, forma ou tamaño.	1. Ten un desenvolvemento semellante ao dos seus compañeiros e compañeiras	☐
	2. Só é quen de realizar algunhas manipulacións moi sinxelas	☐
	3. Non é quen de realizar estas tarefas	☐

OBSERVACIÓNS:

Probas de cribado sobre o desenvolvemento da linguaxe

- Alumnado de 4º de E. Infantil
- Fin do 1º trimestre
- Valoración de vocabulario comprensivo / expresivo
- Proba estandarizada
    - Centrada no vocabulario, non na articulación
    - Necesidade de valoración insesgada
    - Fácil aplicación
    - Alto valor preditivo

Probas de cribado sobre o desenvolvemento da linguaxe

- Proba de vocabulario en imaxes de selección múltiple
- Adaptación do Test de Peabody, semellante á proba de Debuxos do WPPSI-IV
- Aplicación con ordenador portátil desde un arquivo PPT.
- Aplícase despois da ponte da Constitución
- Está tipificada por semestres.

Probas de cribado sobre o desenvolvemento da linguaxe

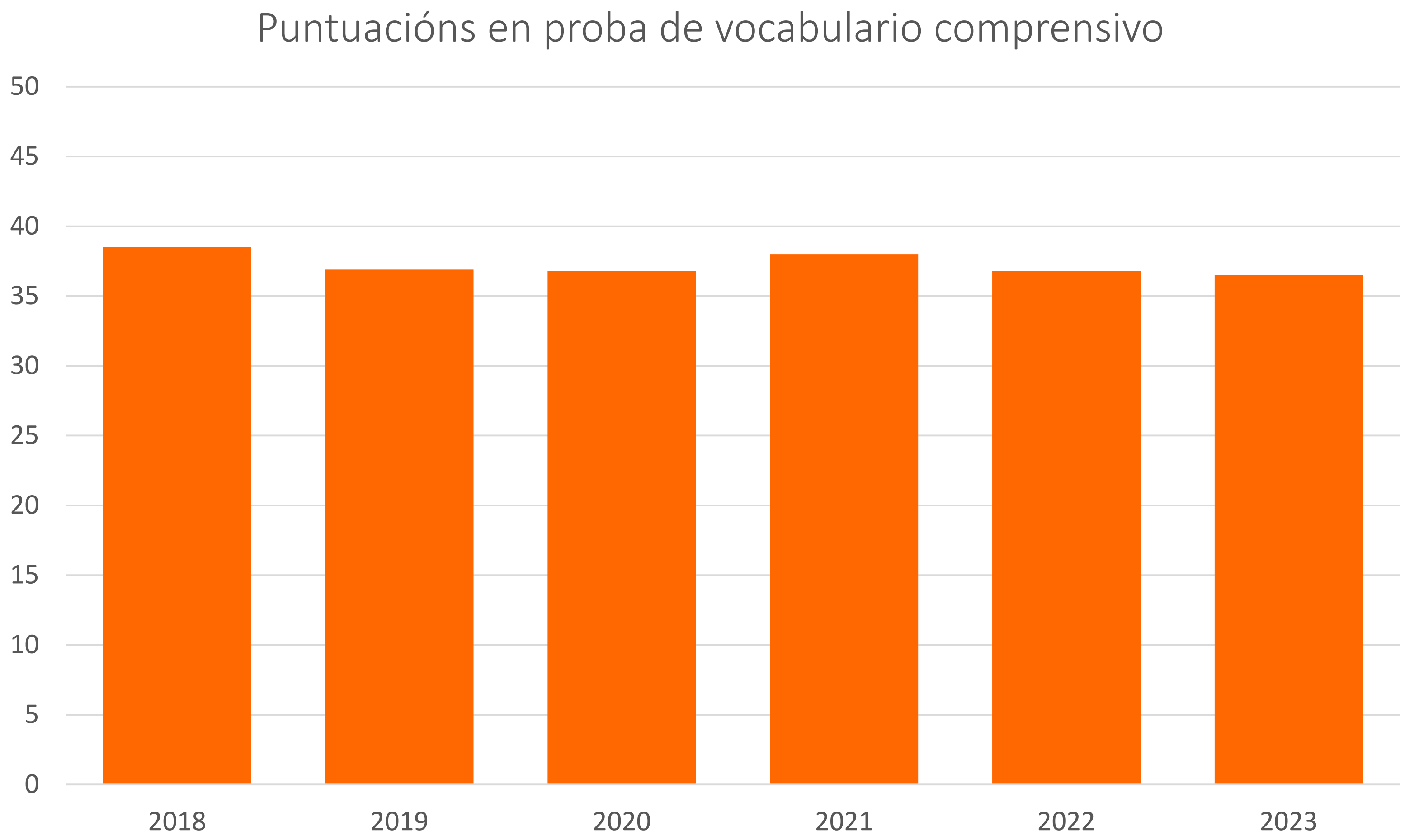

Probas de cribado sobre o desenvolvemento da linguaxe

Os datos da aplicación nos últimos cursos indican:

- Alta correlación coas cualificacións de Lingua Castelá en 1º de Primaria (r = 0,52; R^2 = 0,27)
- Semella de especial utilidade para a identificación de alumnado con TEL.
- O alumnado con dificultades de articulación pode ter puntuacións altas.

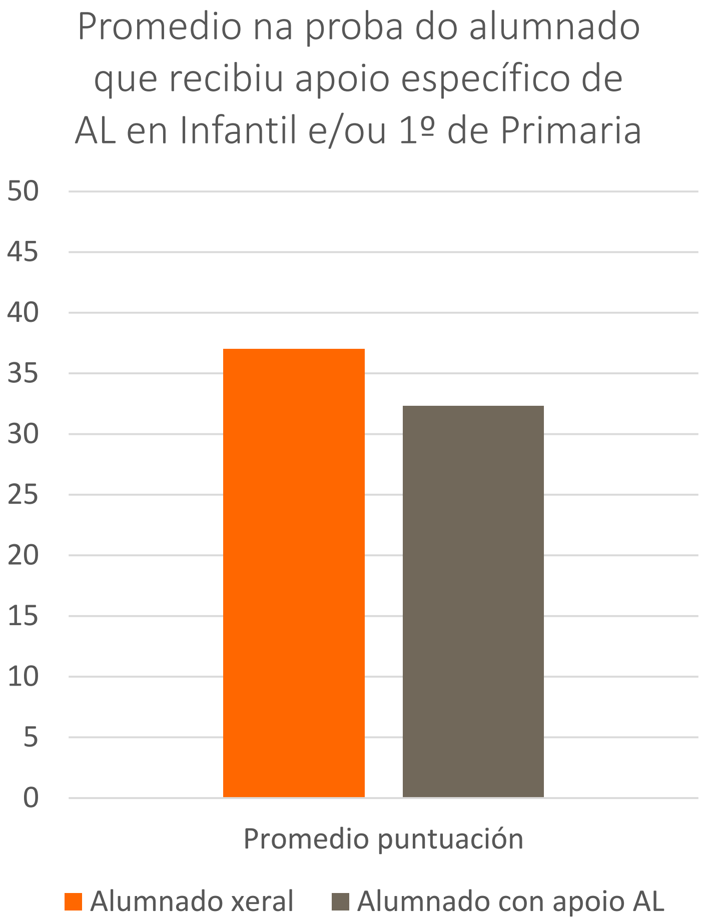

Proba de Vocabulario Expresivo

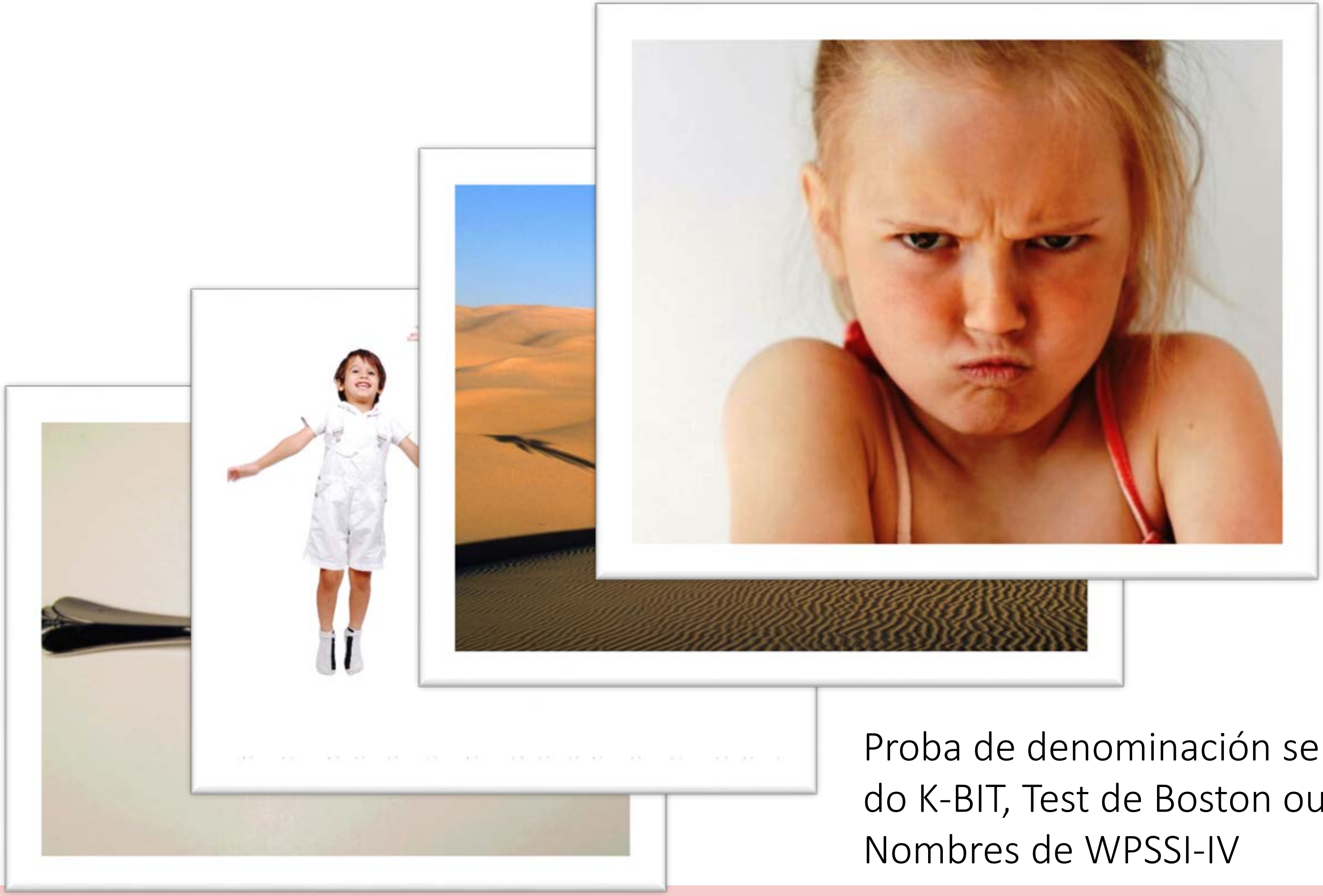

Proba de denominación semellante á do K-BIT, Test de Boston ou Proba de Nombres de WPSSI-IV

Alumnado que solicita praza reservada para alumnado con necesidade específica de apoio educativo

- Avaliación psicopedagóxica inicial
- Informe Psicopedagóxico

Ocupa unha praza reservada

- Ditame de Escolarización

Determinación de modalidade de escolarización e recursos precisos

- Flexibilización da duración do período de escolarización

Actividades de recollida de datos de cribado por parte do departamento de orientación

Dificultades no funcionamento executivo na educación infantil	5º E. Infantil
Detección temperá de dificultades na aprendizaxe da lectura	
Habilidades de escritura de palabras	Final 6º E. Infantil
Adquisición de conceptos matemáticos	

Lectura de palabras (outubro)	1º E. Primaria
Lectura de textos (febreiro)	
Lectura de textos (febreiro)	2º E. Primaria
Probas de lectura (febreiro)	3º E. Primaria
Probas de lectura (febreiro)	4º -5º - 6º E. Primaria

Dificultades no funcionamento executivo na educación infantil

Inventario infantil de funcionamento executivo (CHEXI)

- Proba de uso libre (semellante a BRIEF-2)
- Breve (24 ítems)
- Valoración de: Control inhibitorio, Autorregulación, Planificación e Memoria de Traballo
- Importante valor preditivo sobre dificultades escolares
- Excelente valor auxiliar no proceso de avaliación de TDAH

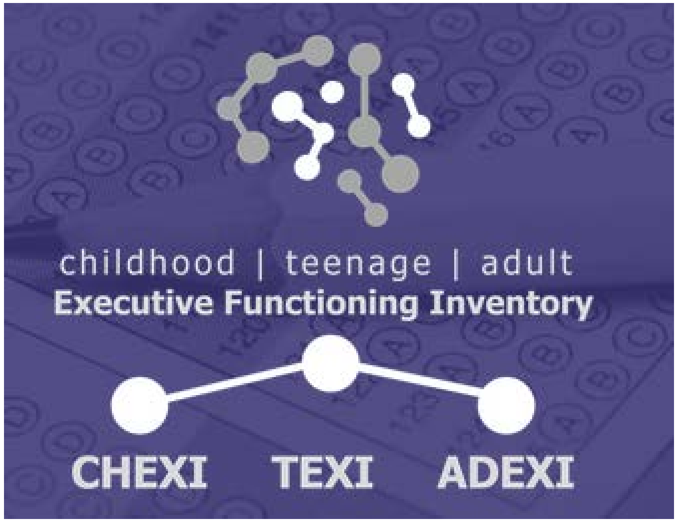

www.chexi.se

Dificultades no funcionamento executivo na educación infantil

Inventario infantil de funcionamento executivo (CHEXI)

- Aplicación no mes de novembro
- Alumnado 5º de E. Infantil
- Valoración de familia e profesorado*

* Posibilidade de emprego de versión reducida en formato de folla de control

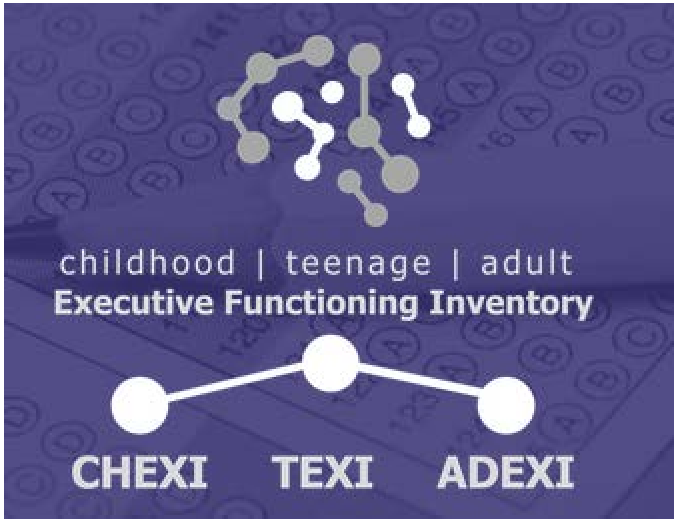

www.chexi.se

Detección temperá de dificultades na aprendizaxe da lectura

Original

Test para la detección temprana de las dificultades en el aprendizaje de la lectura y escritura

F. Cuetos[a], P. Suárez-Coalla[b], M. I. Molina[c], M. C. Llenderrozas[d]

Publicado en Internet:
18-junio-2015

Fernando Cuetos:
fcuetos@uniovi.es

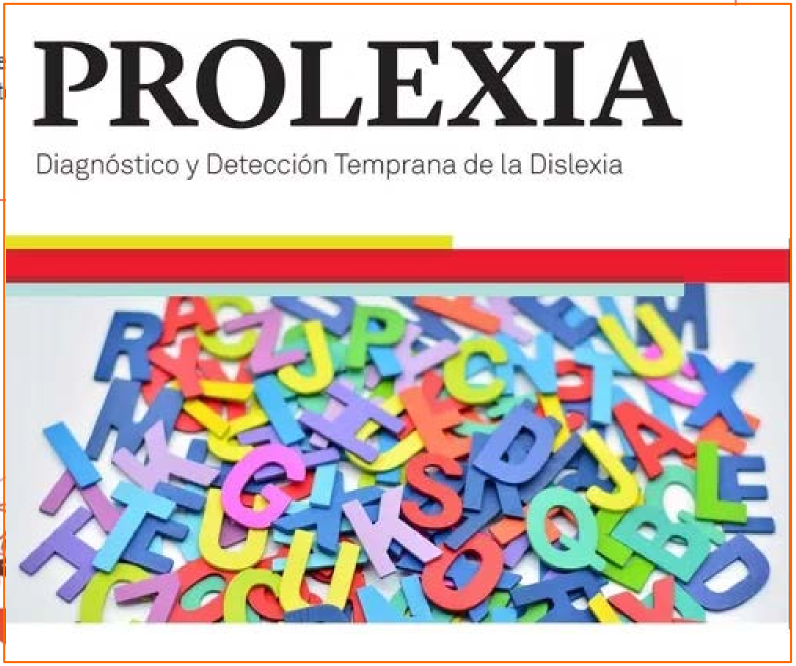

- Alumnado 5º de E. Infantil
- Aplicación no mes de maio
- Proba breve de cribado
  - Habilidades de consciencia fonolóxica
  - Memoria de Traballo Verbal
  - RAN

Proba de Avaliación de habilidades de escritura de palabras

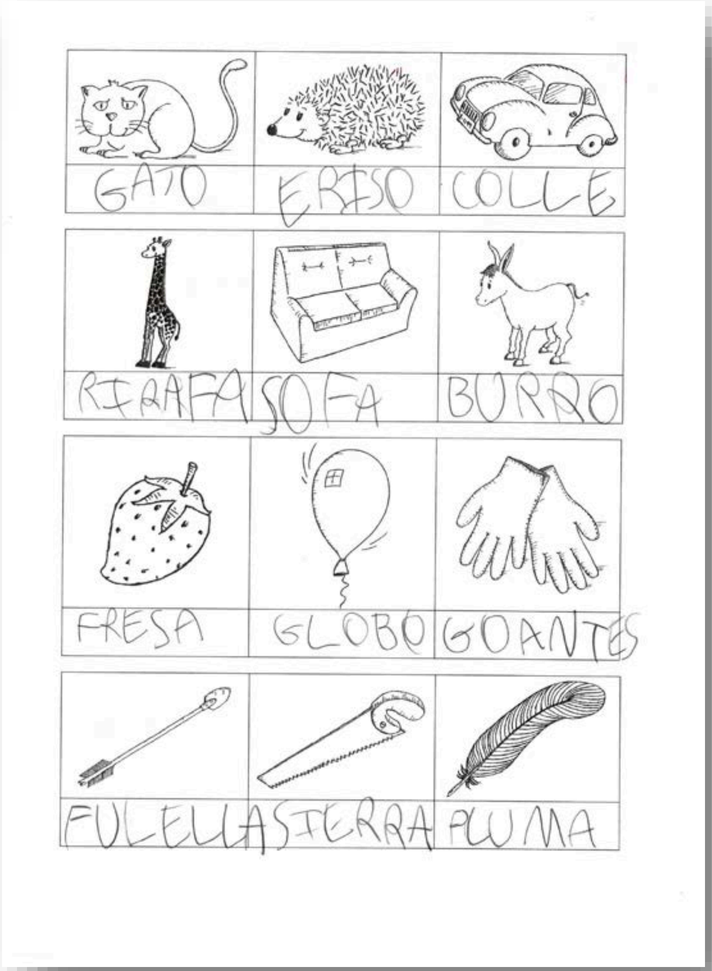

NOTA: Cambiei as imaxes con respecto ás da presentación orixinal. Estas mostras corresponden a dous alumnos cun desempeño arredor do percentil 50.

Proba de Avaliación de habilidades de escritura de palabras

- Proba de elaboración propia
- Aplicación no mes de xuño
- Aplicación colectiva en pequeno grupo
- Moi alta correlación coa puntuacións de probas de lectura
- Gran poder preditivo sobre o rendemento no 1º ciclo de primaria

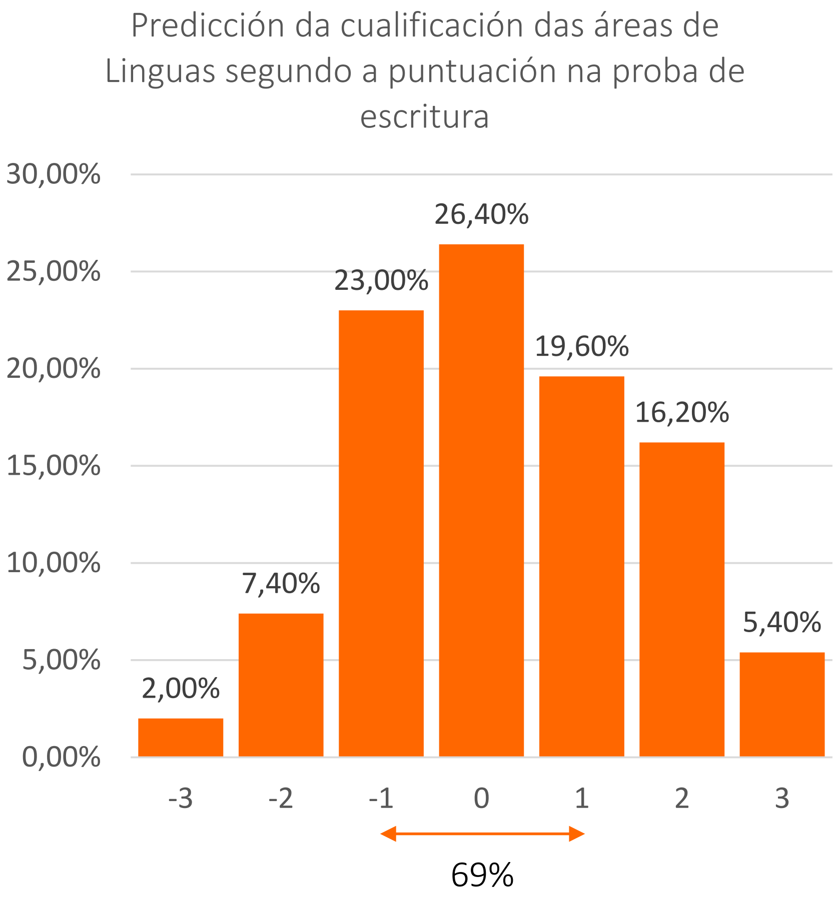

Proba de Avaliación de conceptos lóxico-matemáticos

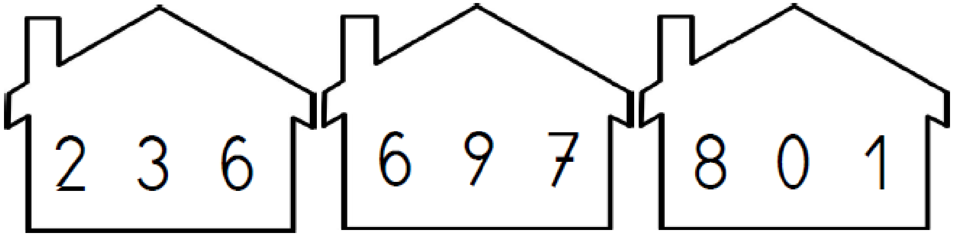

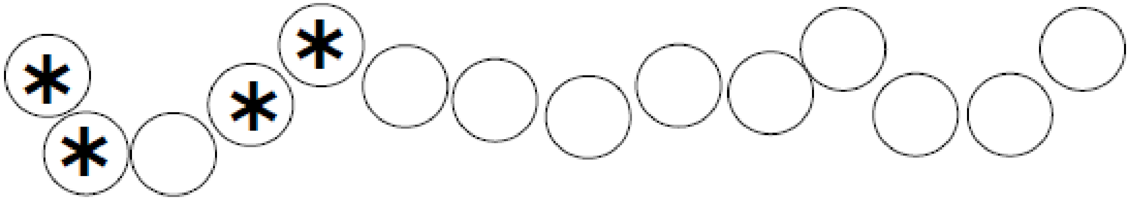

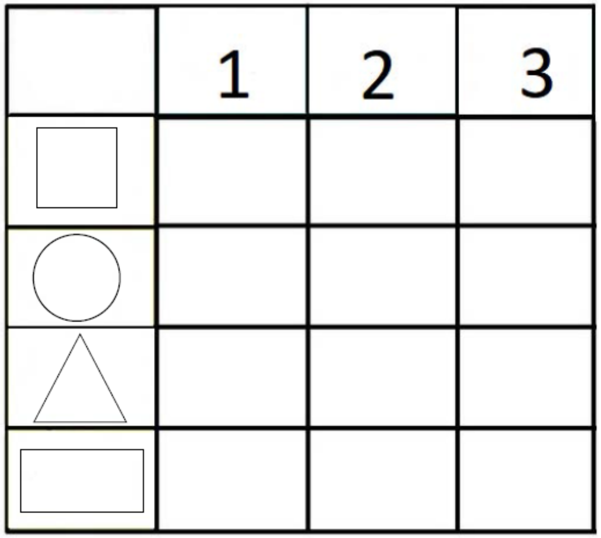

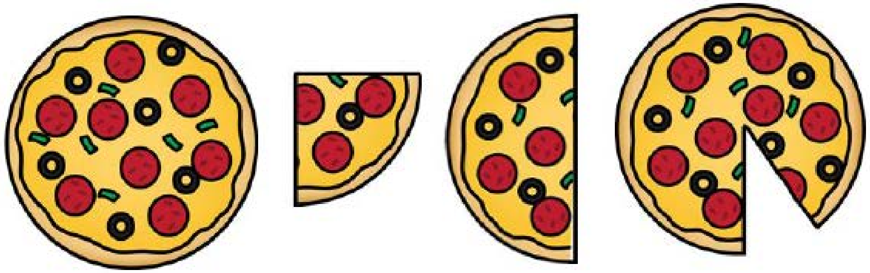

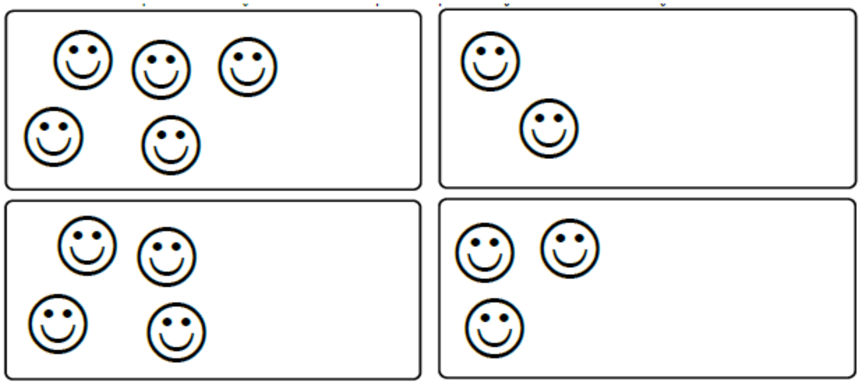

Proba de avaliación de conceptos lóxico-matemáticos

- Proba de elaboración propia
- Aplicación no mes de xuño
- Aplicación colectiva en pequeno grupo
- Bo poder preditivo sobre o rendemento na área de matemáticas ($R^2 \approx 0,4$)

Proba de lectura de palabras

- Alumnado de 1º de Primaria
- Proba de elaboración propia
- Aplicación no mes de outubro
- Aplicación individual
  - Rexistro de acertos e tempos de lectura de cada palabra
- Complementa a avaliación inicial do profesorado

Consta de 60 palabras.
A puntuación mediana da proba é de 50.
Un 7% do alumnado non é quen de ler aínda ningunha palabra no momento de aplicación

filete

pelota

tapa

Proba de lectura de textos (1º)

- Alumnado de 1º de Primaria
- Proba de elaboración propia
- Aplicación no mes de febreiro
- Aplicación individual

Ayer fuimos a la playa.

El sol brilló todo el día.

El agua estaba tranquila y daba gusto bañarse.

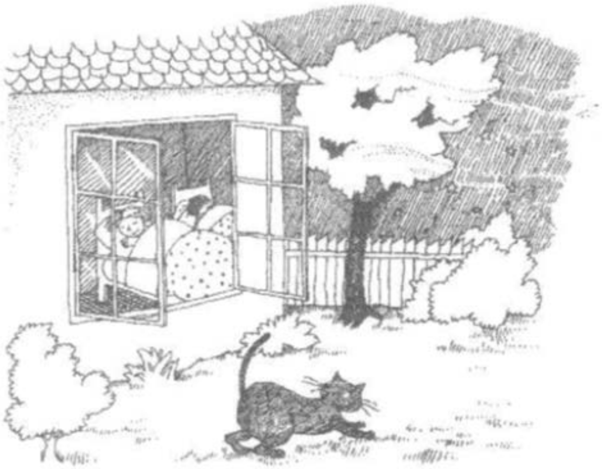

La habitación estaba algo oscura.

La mamá mandó a sus hijos a la cama.

El gato saltó al patio por la ventana.

Empezó a soplar el viento con suavidad.

Aparecieron algunas estrellas en el cielo

Proba de lectura de textos (1º)

- Rexistro de fluidez e exactitude lectora
- Comprensión do texto
- Fluidez × Comprensión = Competencia lectora

“El pinito descontento”

Había una vez un pequeño pino.
Vivía siempre descontento.
–“No me gustan las púas que tengo”–dijo un día.
–“Me gustaría tener hojas blanditas como el fresno”.
En ese momento, vio que una cabra se estaba comiendo las hojas de un fresno.

Consta de 3 textos.
A mediana da velocidade lectora é de 50 palabras/minuto.
Así mesmo, a mediana de respostas correctas é de 10 (sobre 12).
Un 7% do alumnado non é quen de ler os textos da proba no momento da aplicación.

Actividades de recollida de datos de cribado por parte do departamento de orientación

Lectura de textos (febreiro)	2º E. Primaria	• Proba semellante á de 1º de Primaria • 2 textos (expositivo, narrativo) • Aplicación individual
Probas de lectura (febreiro)	3º E. Primaria	• Proba adaptada de proba de av. diagnóstica de 3º de EP. • 2 textos (expositivo, narrativo) • Aplicación colectiva
Probas de lectura (febreiro)	4º -5º - 6º E. Primaria	• Adaptacións das probas PIRLS • 2 textos (expositivo, narrativo) • Aplicación colectiva

5. Actuacións, medidas e programas para a atención á diversidade
    - Medidas ordinarias
    - Medidas extraordinarias
    - Aplicación e desenvolvemento dos protocolos de atención educativa da Consellería de Educación

a) Adecuación da estrutura organizativa do centro (horarios, agrupamentos, espazos) e da organización e xestión da aula ás características do alumnado, recollidas na PXA.
b) Adecuación das programacións didácticas ao contorno e ao alumnado.
c) Metodoloxías baseadas no traballo colaborativo en grupos heteroxéneos, titoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos e outras que promovan a inclusión.
d) Adaptación dos tempos e instrumentos ou procedementos de avaliación.
e) Desdobramento de grupos
f) Reforzo educativo e apoio do profesorado con dispoñibilidade horaria
g) Programas de enriquecemento curricular
h) Plan específico de reforzo para o alumnado de educación primaria que permaneza un ano máis no mesmo curso
i) Programas de habilidades sociais

Medidas ordinarias

Agrupamento do alumnado

Os criterios para os agrupamentos do alumnado por titorías que reflicte o tratamento da diversidade son:

- Número equilibrado de nenos-nenas.
- Equilibrar os grupos de alumnado que comeza a E. Infantil atendendo ás datas de nacemento ao longo do ano.
- Distribuír o alumnado do que se detectasen necesidades específicas de intervención entre os distintos grupos. Isto levarase a cabo na confección dos grupos iniciais, así como nos momentos da escolaridade nos que se leva a cabo o reagrupamento do alumnado (Inicio de 1º e de 5º de Primaria).
- Na asignación do alumnado que repite curso, así como no caso do alumnado que se incorpora por traslado ao noso centro, seguirase o mesmo criterio coa finalidade exposta no punto anterior.
- No caso de que se detectase unha significativa disparidade entre-grupos e orixinase dificultades para a intervención educativa e a correcta atención á diversidade poderá propoñerse un reagrupamento extraordinario do alumnado ao fin de curso, por proposta da CCP e tras a aprobación polo Claustro.

Metodoloxías baseadas no traballo colaborativo en grupos heteroxéneos, titoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos

- Traballo por proxectos desde a biblioteca
- Actividades interniveis: Lecturas e dramatizacións, Clube de lectura,...
- Titoría entre iguais

Desdobramento de grupos

- Permite prestar unha atención máis individualizada ao alumnado.
- Preferentemente realizarase nos grupos onde o número total de alumnado por grupo sexa máis elevado
- Priorízase a atención a aspectos básicos do currículo, as áreas instrumentais de linguas e matemáticas, así como a de lingua estranxeira, así como o uso das TIC.

INGLÉS + **LINGUA CASTELÁ**

LINGUA GALEGA + **TIC L. GALEGA**

Reforzo educativo e apoio do profesorado con dispoñibilidade horaria

Alumnado de 1º de E. Primaria (extendido a 2º de Primaria)

- Datos obtidos na avaliación final de E. Infantil e a Avaliación Inicial de E. Primaria.
- Resposta ás catro semanas.

✓ Lecto-escritura

✓ Cálculo e conceptos básicos en matemáticas

✓ Dificultades atencionais que afectan ao rendemento escolar

Reforzo educativo e apoio do profesorado con dispoñibilidade horaria

- Grupos de ata 6 nenos e nenas
- Na aula ordinaria / nun pequeno espazo contiguo
- Impartido por profesorado con horario dispoñible (p. ex. Prof. Especialista Música – Ed. Física)
- Centrado especialmente na lecto-escritura:

Actividade ordinaria + Práctica lectora + Actividades de reforzo: uso de pizarra,...

A incorporación e a saída do grupo é flexible, así como a participación en sesións de lingua e /ou matemáticas

Reforzo educativo e apoio do profesorado con dispoñibilidade horaria

- A partires de 3º de Primaria (profesorado con titoría no mesmo nivel /ciclo)
- Profesorado de programa ARCO
- Son intervencións compatibles cos desdobramentos
- Son compatibles co apoio de PT / AL

Plan Específico de Reforzo para o alumnado de E. Primaria que permaneza un curso máis no mesmo curso

XUNTA DE GALICIA | COLEXIO DE EDUCACIÓN INFANTIL E PRIMARIA PLURILINGÜE SOFÍA CASANOVA

PLAN ESPECÍFICO DE REFORZO PARA O ALUMNADO DE EDUCACIÓN PRIMARIA QUE PERMANEZA UN ANO MÁIS NO MESMO CURSO

CURSO 2023-2024

Datos do alumno ou da alumna			
Apelidos:		Nome:	
Curso/grupo:		Data nacemento:	

Datos de escolarización anteriores significativos (incorporación tardía, descoñecemento das linguas de aprendizaxe, absentismo, cambios de centro, flexibilizacións, escolarización combinada, atención domiciliaria, ...)

Resultados académicos curso anterior

	Nome da área	Cualificación				Necesidades educativas que motivaron a decisión de repetición de curso
		1ºT	2ºT	3ºT	Ord.	
Área	Ciencias da Natureza					
	Ciencias Sociais					
	Lingua Galega e Literatura					
	Lingua Castelá e Literatura					
	Lingua Estranxeira (Inglés)					
	Matemáticas					
	Educación Plástica e Visual					
	Música e Danza					
	Educación Física					

	Competencia	Cualificación	Competencia	Cualificación
Competencias Clave	CCL		CPSAA	
	CP		CC	
	STEM		CE	
	CD		CCEC	

Actuacións e medidas de atención á diversidade nos cursos anteriores	
Medidas ordinarias (reforzo e apoio do profesorado con dispoñibilidade horaria, desdobramento grupos, ...)	
Medidas extraordinarias (apoio especialistas de PT, AL,...)	
Actuacións Departamento Orientación	- Levouse a cabo avaliación psicopedagóxica - Ten informe psicopedagóxico
Outras medidas no ámbito escolar	
Outras medidas fóra do ámbito escolar	
Outros:	

Aspectos relevantes que favorecen ou dificultan a aprendizaxe

Valoración con respecto ao promedio do alumnado do seu curso	Moito menos	Menos	Similar	Máis	Moito máis	Observacións
Ten rutinas e hábitos de traballo						
O seu desempeño escolar é acorde coas capacidades que se lle supoñen						
Necesita actividades dirixidas, pautadas						
Mostra interese e esforzo ante o traballo						
Presenta un nivel de atención adecuado á tarefa que está realizando						
Mostra orde nos seus traballos e na conservación dos seus enseres e materiais						
Pide axuda se o necesita						
Traballa en grupo correctamente						
Precisa supervisión do profesorado						
Amosa comportamento disruptivo						
Ten axuda da familia para o seguimento do seu traballo escolar						
(Incluír, se é preciso, outros aspectos relevantes)						

Actuacións e medidas de atención á diversidade no curso actual	
Ámbitos a reforzar	Ámbito persoal:
	Ámbito social:
Medidas ordinarias (reforzo e apoio do profesorado con dispoñibilidade horaria, desdobramento grupos, ...)	
Medidas extraordinarias (apoio especialistas de PT, AL,...)	
Actuación Departamento Orientación	
Outras medidas fóra do horario lectivo	
Aspectos a incidir na entrevista coa familia (Seguimento da axenda escolar, tarefas extraescolares,...)	
Outros:	

Plan Específico de Reforzo para o alumnado de E. Primaria que permaneza un curso máis no mesmo curso

Actuacións no ámbito curricular (áreas non superadas no curso pasado)

Área: Lingua Galega e Literatura

- Aspectos a reforzar (concretados en indicadores de logro):
- Estratexias metodolóxicas que se utilizarán:
- Recursos necesarios:
- Avaliación (de ser o caso, con adaptación dos tempos e instrumentos ou procedementos de avaliación):

Observacións:

Área: Lingua Castelá e Literatura

- Aspectos a reforzar (concretados en indicadores de logro):
- Estratexias metodolóxicas que se utilizarán:
- Recursos necesarios:
- Avaliación (de ser o caso, con adaptación dos tempos e instrumentos ou procedementos de avaliación):

Observacións:

Área: Ciencias da Natureza

- Aspectos a reforzar (concretados en indicadores de logro):
- Estratexias metodolóxicas que se utilizarán:
- Recursos necesarios:
- Avaliación (de ser o caso, con adaptación dos tempos e instrumentos ou procedementos de avaliación):

Observacións:

Área: Ciencias Sociais

- Aspectos a reforzar (concretados en indicadores de logro):
- Estratexias metodolóxicas que se utilizarán:
- Recursos necesarios:
- Avaliación (de ser o caso, con adaptación dos tempos e instrumentos ou procedementos de avaliación):

Observacións:

Área: Seleccione

- Aspectos a reforzar (concretados en indicadores de logro):

- Estratexias metodolóxicas que se utilizarán:
- Recursos necesarios:
- Avaliación (de ser o caso, con adaptación dos tempos e instrumentos ou procedementos de avaliación):

PROFESIONAIS QUE PARTICIPAN NO PLAN ESPECIFICO		
NOME E APELIDOS	**FUNCIÓN**	**SINATURA**
	p. ex. profesor/a titor/a	
	Profesor/a da área de	
	Profesor/a de apoio ordinario profesorado con dispoñibilidade horaria, desdobramento grupos,	
	Profesora de apoio específico (PT)	
	Xefatura de Estudios	

Culleredo, a ______ de ___________ de 2023

Plan Específico de Reforzo para o alumnado de E. Primaria que permaneza un curso máis no mesmo curso

XUNTA DE GALICIA

COLEXIO DE EDUCACIÓN INFANTIL E PRIMARIA PLURILINGÜE SOFÍA CASANOVA

Plan específico de reforzo para o alumnado de Educación Primaria
que permaneza un ano máis no mesmo curso

Curso 2023-2024

ACREDITACIÓN DA INFORMACIÓN Á FAMILIA E OPINIÓN DESTA
(ORDE do 8 de setembro de 2021)

D./ Dna.. como .... do alumno / da alumna .... de .... curso

Fun informado/a sobre a realización dun Plan específico de reforzo para o curso actual e nas áreas de Lingua Galega, Lingua Castelá, Matemáticas, Ciencias da Natureza e Ciencias Sociais.

Fago constar que, a respecto de dita adaptación:

☐ Estou de acordo con esta medida

☐ Estou en desacordo con esta medida

Quero manifestar o seguinte:

Programas de habilidades sociais

Os programas de mellora das habilidades sociais enténdense como unha resposta ás necesidades presentadas por todo o alumnado no seu desenvolvemento global, no relativo ás competencias e destrezas de interacción social. As actividades de desenvolvemento das habilidades de interacción social pretenden proporcionar experiencias de aprendizaxe neste eido dun xeito inclusivo e no que os compañeiros e compañeiras actúen como facilitadores da mellora nas habilidades sociais daqueles alumnos e alumnas con máis necesidades neste eido. Por tanto de maneira xeral, como elementos transversais do currículo, desenvolveranse actuacións para o desenvolvemento das habilidades e competencias sociais dirixidas á totalidade do alumnado.

Programas de habilidades sociais

Artigo 24. Medidas complementarias para a mellora da convivencia

1. O departamento de orientación de cada centro elaborará e desenvolverá un programa que contribúa á adquisición de habilidades e competencias sociais por parte do alumnado como complemento das medidas correctoras das condutas contrarias á convivencia, dirixido ao alumnado que incorra reiteradamente en condutas disruptivas, coa finalidade de mellorar a súa integración no centro docente.

Así mesmo, elaborarase e desenvolverase un programa que contribúa á adquisición de habilidades e competencias sociais específico para aquel alumnado que, como consecuencia da imposición das medidas correctoras, estea temporalmente privado do seu dereito de asistencia ao centro. DECRETO 8/2015, do 8 de xaneiro, polo que se desenvolve a Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa en materia de convivencia escolar.

Programas de habilidades sociais

Os resultados da investigación indican que en moitos casos o alumnado participante en programas específicos de habilidades sociais teñen moi pouca ou ningunha mellora.

Así mesmo, algúns estudios informan de efectos indesexados:

Contaxio social: O alumnado acode a un programa no que o resto de integrantes ten iguais ou peores dificultades relacionadas coa conduta inadecuada, o que comporta un risco de aprendizaxe de comportamento inadecuados.

Etiquetado social: A asistencia do alumnado a ese programa xera un etiquetamento do alumnado participante como alumnado conflitivo, o que empeora a súa imaxe social ante o resto do alumnado (e mesmo sobre o conxunto do profesorado).

Deterioro do autoconcepto: O alumno ou alumna pode empeorar a súa autoestima e autoconcepto.

5. Actuacións, medidas e programas para a atención á diversidade
    - Medidas ordinarias
    - Medidas extraordinarias
    - Aplicación e desenvolvemento dos protocolos de atención educativa da Consellería de Educación

Aplicación e desenvolvemento dos protocolos de atención educativa da Consellería de Educación

Protocolo de Consenso sobre TDAH na Infancia e na Adolescencia nos Ámbitos Educativo e Sanitario

- Orientacións para a identificación
- Orientacións para a intervención educativa
- Orientacións para a avaliación
- Documento de adaptacións metodolóxicas para o alumnado con TDAH

Grao de dificultades apreciado na actividade da aula
(Explica brevemente as dificultades que observas no seu funcionamento diario. Para iso, edita as frases que figuran a continuación, eliminando, engadindo ou modificando a súa redacción no que sexa preciso)

- Precisa supervisión individual para comezar as tarefas e manterse traballando nelas.
- Precisa instrucións individuais porque non se enterou das instrucións xerais dadas ao grupo
- seu ritmo de traballo é moi lento. Non remata a tempo
- A calidade do seu traballo escolar é mala. (O seu traballo está desordenado, con moitos erros,...)
- Problemas para facer amigos na clase e mantelos
- Rexeitamento por parte dos compañeiros/as
- Problemas nos recreos (discusións, pelexas,...)
- Mal humor, carácter arisco
- Problemas para cumprir as normas e instrucións da aula
- Perturba a marcha da clase (cando falta á escola, a clase vai mellor)
- A súa autoestima é baixa
- Ten pouco interese
- En xeral, o seu rendemento escolar é inferior ao podería ter

Aplicación e desenvolvemento dos protocolos de atención educativa da Consellería de Educación

Protocolo de Consenso sobre TDAH na Infancia e na Adolescencia nos Ámbitos Educativo e Sanitario

- Orientacións para a identificación
- Orientacións para a intervención educativa
- Orientacións para a avaliación
- Documento de adaptacións metodolóxicas para o alumnado con TDAH

Adecuacións ou adaptacións que se están levando a cabo de acordo coas propostas do Protocolo de Consenso sobre TDAH.

(Explica brevemente as medidas adoptadas. Para iso, edita as frases que figuran a continuación, eliminando, engadindo ou modificando a súa redacción no que sexa preciso)

- Emprazamento da alumna ou do alumno na aula (cerca do profesorado, onde poida recibir supervisión, lonxe de distractores,...)
- Organización da súa mesa de traballo (restrinxindo os obxectos que pode ter nela,...)
- Explicacións individualizadas das instrucións
- Comprobación de que entendeu a explicación, as instrucións
- Reducir /Segmentar as actividades longas
- Limitar / reducir o número de exercicios
- Variar / alternar os tipos de exercicios ou tarefas
- Supervisar frecuentemente a realización, para reforzar positivamente ou para reconducir a execución ou as distraccións.
- Utilizar reforzos e apoios visuais na instrución oral (esquemas, recordatorios, post-it,...)
- Conseguir a colaboración dun compañeiro ou dunha compañeira "responsable", para que lle axude a comprender e a realizar as tarefas.

...

Aplicación e desenvolvemento dos protocolos de atención educativa da Consellería de Educación

Protocolo de Consenso sobre TDAH na Infancia e na Adolescencia nos Ámbitos Educativo e Sanitario

- Orientacións para a identificación
- Orientacións para a intervención educativa
- Orientacións para a avaliación
- Documento de adaptacións metodolóxicas para o alumnado con TDAH

Grao de dificultade apreciado na realización de exames e probas escritas, con respecto ao seu coñecemento da materia.

(explica brevemente as dificultades que observas: p. ex., esquece información, entende mal as preguntas, non escribe todo o que sabe,...)

Adecuacións ou adaptacións que se están levando a cabo de acordo coas propostas do Protocolo de Consenso sobre TDAH.
(A continuación figuran algunhas estratexias posibles. Copia e pega enriba as que esteas empregando)

- Exames escritos con preguntas breves, cerradas.
- Complementar os exames escritos de forma oral, cando se observa que están incompletos.
- Alternar a forma de presentación das cuestións que ten que responder (de forma oral, escrita ou coas novas tecnoloxías).
- Facer o exame de modo oral.
- Deixar máis tempo
- Dividir as probas en dúas sesións
- Ler as preguntas do exame co/a alumna/a, asegurándonos que entendeu o seu sentido.
- Supervisar se as respostas están completas e pedirlle que as complete

Aplicación e desenvolvemento dos protocolos de atención educativa da Consellería de Educación

Protocolo de Tratamento Educativo do Alumnado con Trastorno do Espectro do Autismo

- Orientacións para a identificación
- Orientacións para a intervención educativa

O protocolo conta cun conxunto orientacións para o proceso de escolarización sobre diferentes aspectos da intervención educativa. Non obstante, considerando a grande heteroxeneidade deste alumnado no referido a aspectos como o grao de expresión do trastorno e a posible existencia doutras dificultades acompañantes, en especial, as referidas á linguaxe ou á discapacidade intelectual; as orientacións deben seleccionarse e adecuarse a cada caso concreto. A xefatura do departamento de orientación prestará asesoramento sobre a selección e adecuación das mesmas.

Aplicación e desenvolvemento dos protocolos de atención educativa da Consellería de Educación

Protocolo para a intervención psicoeducativa da dislexia e/ou outras dificultades específicas da aprendizaxe

- Orientacións para a identificación
  - O PXAD contén unha serie de actuacións dirixidas á identificación temperá destas dificultades.
- Orientacións para a intervención educativa
  - Ademais das orientacións para o profesorado, a intervención sobre as dificultades na lectura é o cálculo é un dos eixes fundamentais do apoio educativo.
  - O profesorado de PT / AL dedica as sesións diarias de lectura á intervención con alumnado co dificultades lectoras.

Aplicación e desenvolvemento dos protocolos de atención educativa da Consellería de Educación

Protocolo para a intervención psicoeducativa da dislexia e/ou outras dificultades específicas da aprendizaxe

- Orientacións para a avaliación

XUNTA DE GALICIA | COLEXIO DE EDUCACIÓN INFANTIL E PRIMARIA PLURILINGÜE SOFÍA CASANOVA | Departamento de Orientación

ADAPTACIÓNS METODOLÓXICAS PARA O ALUMNADO CON DIFICULTADES LECTORAS
(PROTOCOLO DE DISLEXIA)

Nome do/a alumno/a: ....

Nivel Educativo: .... Profesor/a titor/a: ....

A continuación figuran algunhas adaptacións metodolóxicas que se empregan habitualmente co alumnado que presenta dificultades lectoras e de acordo con establecido no *Protocolo para a intervención psicoeducativa da dislexia e/ou outras dificultades específicas da aprendizaxe* Por favor, marca o que corresponda en cada elemento. Marca a columna da esquerda se consideras que o elemento non é preciso aplicalo no caso deste/a alumno/a. Marca unha das outras 4 columnas segundo o uso que teñas feito nos últimos seis meses de cada un dos elementos descritos.	Non é necesario	Non se aplicou	Algunhas veces	Frecuentemente	Moi frecuentemente
1. Seleccionar os momentos nos que participa na aula na lectura en voz alta para que lle sexan doados. Evitar a exposición das súas dificultades					
2. Deixarlle máis tempo para ler					
3. Usar tipos e tamaños de letra de maior tamaño. Agrandar o espazo entre liñas					
4. Subliñar aspectos relevantes nos textos e nos enunciados					
5. Proporcionarlle varias oportunidades para re-ler o mesmo texto					
6. Adaptar a extensión dos textos que ten que ler					
7. Proporcionar un glosario de termos que vai atopar no texto					
8. Asegurarse de que entendeu as instrución escrita e pode repetilas					
9. Reducir o número de tarefas con texto para facer na casa					
10. Dar máis tempo para a realización de exames					
11. Usar formatos orais ou visuais para a avaliación, de maneira complementaria / alternativa aos exames escritos					
12. Adaptar os criterios de corrección dos seus escritos en aspectos como a ortografía					
13. Evitar que teña que copiar o enunciado dos exercicios					
14. Permitirlle o uso do ordenador para entregar traballos escritos					
15. Adaptar os libros de lectura ao seu nivel lector e ás súas preferencias					

Aplicación e desenvolvemento dos protocolos de atención educativa da Consellería de Educación

Protocolo para a atención educativa ao alumnado con altas capacidades intelectuais

- A avaliación psicopedagóxica iníciase só se existe inadecuada resposta á intervención educativa.
- Os programas de enriquecemento curricular constitúen a actuación ordinaria.
- As actividades de enriquecemento poden emprenderse se se consideran necesarias aínda que a alumna ou alumno non cumpran os estritamente os criterios para cualificarse como un caso de altas capacidades

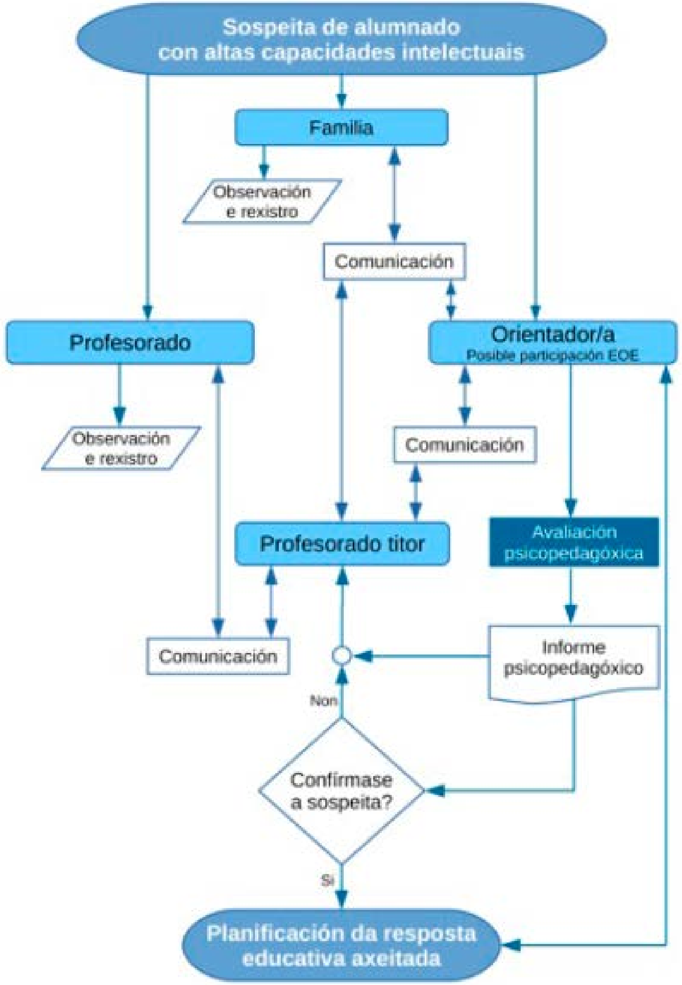

Revisión e propostas de mellora

Algúns temas en proceso de revisión nestes momentos:

- Alumnado procedente do estranxeiro
- Os contratos programa na atención á diversidade
- Retomar actividades dirixidas ás familias
- Protocolo para a atención educativa do alumnado coa síndrome de Down e/ou discapacidade intelectual
- Mellorar os aspectos de protección de datos e dereitos ARCO en tódolos procesos e materiais.

Moitas gracias pola vosa atención

albertoveleiro@edu.xunta.gal